

İlqar Məmmədov həbsdən buraxılmadı; məhkəmə təxirə salındı

yazısı səh.2-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 23-24 aprel 2016-cı il Şənbə № 87 (6408) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Lavrov Bakıda bir, İrəvanda ayrı söz dedi

Şahin Cəfəri: "Bu mesajın mənası odur ki, Rusiya Azərbaycana öz torpaqlarını hərbi yolla azad etməyə imkan verməyəcək"

yazısı səh.5-də

Polkovnik Şükür Həmidova Milli Qəhrəman adı verildi

yazısı səh.2-də

Bakıdakı atışmada ABS səfirliyinin maşınına güllə dəydi

yazısı səh.3-də

Obama bu il də "soyqırım" ifadəsi işlətmədi

yazısı səh.10-də

Rusiyalı ekspert Qarabağda yeni savaşın tarixini açıqladı

yazısı səh.11-də

Kim döyər - Akif Nağı, yoxsa Araz Əlizadə?

yazısı səh.2-də

İki qardaşı güllələyib öldürənə ömürlük cəza verildi

yazısı səh.3-də

ABS-da yaşamaq üçün verilən vəsiqəni necə almaq olar...

yazısı səh.12-də

Zərdab və Ağcabədidən Bakıya gətirilən təhlükəli ətlər məhv edildi

yazısı səh.14-də

Ölkədə pensiyaçılara kredit verilməsi dayandırıldı

yazısı səh.12-də

Dollar bir qədar də ucuzlaşdı

yazısı səh.2-də

Dələduzların sayının artması cəmiyyəti hara aparır...

yazısı səh.13-də

Köhnə tərəfdaşlar yeni dönəmin çağırışı ilə üz-üzə

QARABAĞ: TÜRKİYƏ VƏ RUSİYA

ARASINDA "NİFAQ ALMASI" - TƏHLİL

Münaqişə zonasına sülhməramlıların yeridilməsi və dağıdıcı savaştan qaçmaq zərurəti Moskva və Ankaranı dil tapmaq zorunda qoyur; Erdoğanın Bakı səfərində bəzi "kartlar" açıla bilər; Qarabağ təşəbbüskarı fonunda Kremlin Türkiyəyə qarşı iqtisadi embarqonu yumşaltmasının pərdəarxası...

yazısı səh.7-də

"Atletlər kəndi"ndəki müdhiş qəzada Eldar Mahmudova yönələn işarələr

Avtoqəzaya görə əvvəllər məhkumluğu olan sürücünü işə sabiq nazirin qohumu götürüb; məhkəmədə suclu tərəf nələr söyləyib?

yazısı səh.3-də

Elxan Süleymanov:
"Qarabağ dondurulmuş münaqişə statusundan çıxıb"

yazısı səh.4-də

Eldar Namazov:
"Ölkənin bütün hərbi və məxfi sənədləri prezidentə mənim vasitəmlə çatırdı"

yazısı səh. 8 və 9-da

Bahar Muradova:
"Biz yalnız o həll variantına "hə" deyə bilərik ki..."

yazısı səh.6-da

Prezident İlham Əliyev BMT-nin ali nümayəndəsinə orden verdi

Prezident İlham Əliyev aprelin 22-də BMT-nin Sivilizasiya-lyar Alyansı üzrə ali nümayəndəsi Nassir Abdulaziz Al-Nasser qəbul edib. Dövlət başçısı BMT-nin Sivilizasiya-lyar Alyansı üzrə ali nümayəndəsi Nassir Abdulaziz Al-Nasserin Azərbaycanın yaxın dostu olduğunu, BMT-Azərbaycan tərəfdaşlığının genişləndirilməsində əhəmiyyətli rol oynadığını deyib.

Prezident İlham Əliyev Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycan Respublikası ilə qarşılıqlı əlaqələrinin inkişaf etdirilməsində və mədəniyyətlərə diqqət qurulmasında səmərəli fəaliyyətinə görə Nassir Abdulaziz Al-Nasserin Azərbaycanın yüksək dövlət mükafatlarından olan "Dostluq" ordeni ilə təltif olunduğunu deyib və ordeni ona təqdim edib.

BMT-nin Sivilizasiya-lyar Alyansı üzrə ali nümayəndəsi Nassir Abdulaziz Al-Nasserin toleranlığının və dialoqun inkişafı baxımından ölkəmizin önəmini qeyd edib, xüsusilə prezident İlham Əliyevin mədəniyyətlərə diqqət təbliğindəki liderliyini yüksək qiymətləndirib.

Azərbaycanın yüksək dövlət mükafatlarından olan "Dostluq" ordeninə layiq görülməsinə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını ifadə edən Nassir Abdulaziz Al-Nasser bu ordenə layiq görülməsindən qürur hissi keçirdiyini bildirib. O, prezident İlham Əliyevin BMT-Azərbaycan əməkdaşlığının genişləndirilməsi işində rəhbərliyini yüksək qiymətləndirdiyini vurğulayıb.

Görüşdə BMT-nin Sivilizasiya-lyar Alyansının Bakıda keçiriləcək VII Qlobal Forumunun əhəmiyyətindən danışılıb, beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımından tədbirin rolu xüsusi qeyd olunub, əməkdaşlığımızın müxtəlif sahələrdə inkişaf etdirilməsi ilə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Polkovnik Şükür Həmidova Milli Qəhrəman adı verildi

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanması, erməni işğalçıların 2016-cı il aprelin 2-dən 5-dək qoşunların təmas xəttində törətdikləri silahlı təxribatların qarşısının alınması və düşmənin dinc əhaliyə hücumlarının dəf edilməsi zamanı göstərdiyi qəhrəmanlıq və igidliyə görə polkovnik-leytenant Həmidov Şükür Nəriman oğlu prezident İlham Əliyev tərəfindən Milli Qəhrəman adına layiq görülüb.

Azvision.az xəbər verir ki, polkovnik-leytenant Şükür Həmidov Ermənistan ordusu tərəfindən işğal edilən Qubadlı rayonundadır.

Dollar bir qədər də ucuzlaşdı

Azərbaycan Mərkəzi Bankı (AMB) aprelin 25-nə olan USD/AZN rəsmi məzənnəsini açıqlayıb. Bankdan musavat.com-a verilən məlumata görə, USD/AZN rəsmi məzənnəsi aprelin 25-nə 1,5036 səviyyəsində müəyyən olunub. Qeyd edək ki, dünən dollar 1,5074 manat olub.

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
- Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;

- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;

- Tirajımızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan "Yeni Müsavat" - 0.60 AZN və bundan əlavə 2500 adda yerli və xarici nəşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.

Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22

- Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

İlqar Məmmədov azadlığa buraxılmadı, məhkəmə təxirə salındı

Aprelin 22-də Şəki Apelyasiya Məhkəməsində REAL sədri İlqar Məmmədovun və martın 20-də əfv fərmanı ilə azad olunan Müsavat başqanının müavini Tofiq Yaqublunun apelyasiya şikayətinə baxıldı. Proses 14:30-da hakim Hümmət Məmmədovun sədrliyi ilə başladı.

REAL sədrinin vəkilii Fuad Ağayev dedi ki, Avropa Məhkəməsinin İ.Məmmədovun azadlığa buraxılması ilə bağlı 6 qərar var. Amma heç biri yerinə yetirilməyib: "Həbs-qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsi ilə bağlı vəsatətimiz var. İttihama yol verilməz sübutlar var, onlar ittiham aktından çıxarılın".

T.Yaqublunun vəkilii Nemət Kərimli Avropa Məhkəməsinin çıxardığı qərarların yerinə yetirilməsinin Azərbaycanca başucalığı getmədiyini söylədi.

Ardınca İ.Məmmədov çıxış etdi: "Həbsim siyasi qərardır. 90 sayılı Ağdaş seçki dairəsindən deputatlığa namizədliyimi irəli sürməyimə mane olurlar. Cəza-çəkmə müəssisəsinin rəhbəri sənədlərimi qəbul etmir. 29 apreldə qədar vaxt var. İndidən icazə verilməlidir ki, imza toplaya bilim. Bütün bunların siyasi yükünü kim çəkəcək? Əgər icazə verilməsə, indidən 90 sayılı dairədə keçiriləcək parlament seçkilərini qeyri-legitim hesab edirəm".

Hakimlər müşavirə otağına yollandılar. Ardınca qərar açıqlandı. Həbs-qətimkan qərarı qüvvədə saxlanıldı. Vəsatətlərdən yalnız 24 yanvarla bağlı sayılarda gədən məlumatlara baxış keçirilməsi təmin olundu.

Həmin tarixdə İ.Məmmədov və T.Yaqublunun əsasən ittiham olunduqları saat 16:00-dan 17:00-a qədər olan zaman intervalına baxış keçirildi. Məlum oldu ki, həmin vaxtda İsmayılıda hər hansı bir ixtişaş baş verməyib.

Sonra prokurorun çıxışı dinlənilirdi. O, apelyasiya şikayətinin verilməsinə heç bir əsas olmadığını bildirdi. Bununla da məhkəmə istintaqı yekunlaşdı. REAL sədri prokurorun çıxışına etiraz etdi.

Daha sonra şahidlər Azər Qasımlı və Altay Göyüşov ifadə verdilər, hər iki təqsirləndirilən şəxsin günahı olmadığını qeyd etdilər.

Vəkil N.Kərimli hər iki şəxs barədə qərarın absurd olduğunu bildirərək, hər iki şəxs barədə bəraət verilməsinin vacibliyini vurğuladı.

T.Yaqublu son sözlərində dedi ki, həmin gün Baş Prokurorluq və DİN açıqlama yayaaraq, İsmayılıda sabitliyin olduğunu bildirdi: "Necə ola bilər ki, həmin gün cinayətkar olan mənə Bakıya xüsusi maşınla göndərsinlər? Hətta avtomobilizim benzinini də vurublar. Cinayətqara qarşı bu hərəkəti edərler? Eldar Mahmudov kimi rəhbəri olmuş MTN niyə çəkilişlər aparıb, ortaya qoymadı? Mənə dəyən mənəvi ziya-

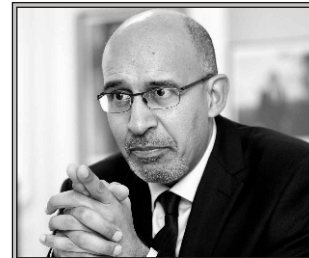

na görə 500 min avro tələb edirəm".

Hakimlər son qərar üçün müşavirəyə getdilər. Müşavirədən qayıdan hakim heyəti son qərar üçün gələn həftənin ilk günlərində məlumat verəcəyini bildirdilər. Bununla da proses qeyri-müəyyən vaxta təxirə salındı.

Məhkəmədən sonra İ.Məmmədov media nümayəndələrinə açıqlama verdi: "Mənə qarşı təzyiqlər davam edir. Çalışacaqlar ki, mənə sona qədər saxlasınlar. 2013-də prezident seçkilərində iştirakıma mane oldular. İndi də əllərində əlac olsa, 2018-ci ilə qədər mənə həbsdə saxlayarlar. Seçkilərdə iştirakıma mane olmaq üçün... Bundan sonra hələ ki Şəki İstintaq Təcridxanasında saxlanılacam. Əvvəllər olduğu kimi, bu dəfə də mənə qarşı təzyiqlər ola bilər".

□ Cavansir ABBASLI

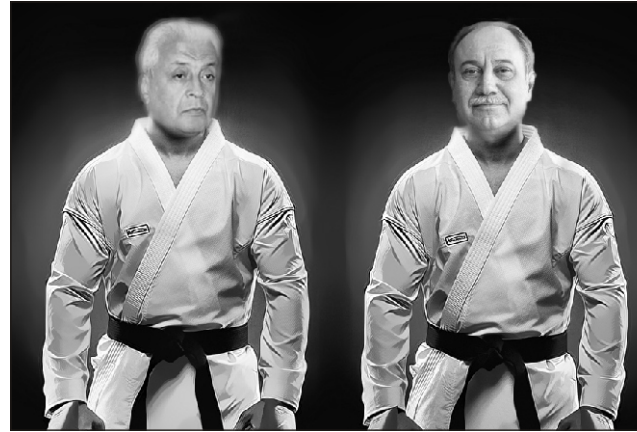
Fransanın dövlət naziri və AŞ PA həmməruzəçiləri Azərbaycana gələcək

Fransa xarici işlər və beynəlxalq inkişaf nazirinin Avropa məsələləri üzrə dövlət katibi (Avropa məsələləri üzrə dövlət naziri) Harlem Desir Bakıya gələcək. Fransanın Azərbaycanda səfirliyinin mətbuat xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, o, BMT-nin Sivilizasiya-lyar Alyansının 7-ci Qlobal forumunda iştirak edəcək. H. Desirin bir sıra ikitərəfli görüşlər keçirəcəyi bildirilir. Səfər aprelin 26-da başlayacaq.

AŞ PA Monitoring Komitəsinin Azərbaycan üzrə həmməruzəçiləri də iyun ayında Azərbaycana səfər edəcəklər.

Bu barədə APA-nın Avropa bürosuna açıqlamasında AŞ PA-nın Azərbaycan üzrə həmməruzəçisi Stefan Şennak bildirib.

Onun sözlərinə görə, digər həmməruzəçi - rumıniyalı deputat Sezar Preda ilə görüşlərə dəvət edilən Azərbaycanın bir dairə üzrə keçiriləcək seçkilərlə əlaqədardır: "Azərbaycanda bir seçki dairəsi üzrə seçkilər iyunun 18-də keçiriləcək və biz bu seçkilərdən Azərbaycana növbəti dəfə səfər etmək imkanı kimi yararlanacağıq. Biz həm keçiriləcək seçkiləri müşahidə edəcəyəm, həm də hökumətlə danışıqlarımızı davam etdirəcəyik".

Kim döyər - Akif Nağı yoxsa Araz Əlizadə?

QAT sədri Akif Nağı ilə deputat Araz Əlizadə arasında söz davası, yumruq hədəsi hər keçən gün daha da qızışır. Tərəflər mətbuat vasitəsilə bir-birlərini təhqir və təhdid etməkdə davam edirlər. "Elə vura-ram ki, yerə sərilər", deyərək təhdid edən deputata cavab olaraq Akif Nağı "Araz Əlizadənin alnının ortasından bir yumruq vuracam, şək keçirəcək", söyləyib. QAT sədrinin təhdidli açıqlaması ictimaiyyətdə geniş rezonans doğurub. Lakin bu təhdidin də cavabı gecikmədi. Araz Əlizadə ölkə.az-a verdiyi açıqlamasında ona qarşı 4 dəfə sui-qəsd olduğunu, zorakılıqla onu öldürmək mümkün olmadığını deyib:

"... Mən öləndə ya vətən uğrunda öləcəm, ya da öz əcəlimlə öləcəm. Məni zorakılıqla öldürmək mümkün deyil".

Tərəflər arasında söz davası səngiməyə də ictimaiyyətdə maraqlı bir sual ortaya çıxıb. Əgər tərəflər həqiqətən də bir gün qarşı-qarşıya gələrsə, yumruq davasında kim qalib olar?

Bununla bağlı QAT sədri Akif Nağı musavat.com-a maraqlı açıqlama verib:

"Zorakılıq göstərərsə, təbii ki, öz cavabımı alacağam. Dava elə bir şeydir ki, bu yalnız ürəklə bağlıdır. Kim ürəklidirsə, o davadan qalib çıxır. Elə gombullar, bədəni, başı yekə olan var ki, dava anında ürəyini tutub yixilir yerə. Mən hesab edirəm ki, istənilən davada qalib gələn ürəkli tərəfdərdir. İctimaiyyət Akif Nağının da, Araz Əlizadənin də ürəyini görüb. Onun ürəyi sərcə ürəyi boydadır, cəmiyyət bunu görüb".

Qeyd edək ki, tərəflər arasındakı qarşıdurmaya səbəb deputat Araz Əlizadənin himnimiz barəsində səsləndirdiyi fikirlər olub. QAT sədri Araz Əlizadənin bu fikirlərini tənqid etmiş və bu da deputatı özündən çıxartmışdı. Akif Nağı bu barədə yenidən açıqlama verərək himnimiz haqqında əvvəlki mövqeyində qaldığını deyib:

"Mən bu sahənin mütəxəssisi deyiləm, yəni nə bəstəkar, nə də şairəm. Mən, sadəcə, vaxtaşırı himnimizi ifa edən bir vətəndaşam. Biz QAT olaraq bütün tədbirləri Azərbaycan Dövlət Himnimizi canlı oxumaqla başlayırıq. Himnimiz dünya ölkələrinin himnləri arasında ən yaxşı himn kimi onluqda, bəlkə də beşlikdədir. Himnimiz yüksək səviyyədə yazılmış, insanlara müsbət təsir edən, özünü ifadə etməyə imkan verən himndir".

□ Xəlilə GƏRAY

Azay Quliyev yenidən QHT Şurasının sədri seçildi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının yeni tərkibində ilk iclası keçirilib.

İclasda təşkilatı məsələlərə baxılıb. Azay Quliyev növbəti müddətə şuranın sədri seçilib. Vüsal Quliyev şuranın sədr müavini, Nərgiz Eyvazova isə katibi seçilib.

Azay Quliyev şura üzvləri adından göstərdiyi yüksək etimada görə prezident İlham Əliyevə təşəkkürünü bildirib.

Xatırladıq ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 20 aprel 2016-cı il tarixli sərəncamı ilə Vüsal Quliyev, İlqar Məmmədov, Zakir Hacıyev, Sahib Məmmədov, Nərgiz Eyvazova, Emin Həsənlı, Rufiz Qonaqov, Azay Quliyev, Şahin İsmayilov, Anar Xəlilov və Əliməmməd Nuriyev şuraya üzv təyin olunub.

Erməni qadınları Azərbaycana müraciət etdi: "Bakıya gəlirik"

Ermənistanda yaşayan bu ölkənin üç qadın vətəndaşı Dilərə Əliyeva adına Qadın Hüquqlarının Müdafiəsi Cəmiyyətinin sədri Novella Cəfəroğluna məktubla müraciət edərək onlara Azərbaycan vasitəsilə üçüncü ölkəyə keçməkdə kömək etməyi xahiş ediblər.

Bu barədə virtualaz.org-a məlumat verən Novella Cəfəroğlu bildirib ki, müraciət edənlərdən biri Azərbaycandan qaçqın düşmüş ermənidir.

"O yazıb ki, ona və ailəsinə İrəvan erməniləri lağ edərək "beşinci kolon" hesab edirlər. Bu Bakı ermənisi olan qadının və onun qohumlarının hələ də pasportu yoxdur və bunsuz işə düzəlmək mümkün deyil. Hər üç müraciət etmiş qadın Ermənistandakı vəziyyətdən çox narazıdır. Ələcsizliqdan onlar bizdən Ermənistanın "Milli qurtuluş hərəkatı"nın rəhbəri Van Martirosyanı və ailəsi olduğu kimi, Azərbaycana gəlməkdə və üçüncü ölkəyə ötürülməkdə kömək etməyimizi istəyirlər".

Müraciət edənləri Ermənistanda təhlükəli vəziyyətə salmamaq üçün N.Cəfəroğlu onların adlarını çəkməyib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində I Avropa Oyunlarının "Atletlər kəndi"nin nəqliyyat deponunda Avstriya yığmasının atletlərini avtobusla vurmaqda təqsirləndirilən avtobus sürücüsü Vəli Əhmədov, Nəqliyyat Nazirliyinin (NN) Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin şöbə reisi Hüseyn Salamov, "Təhlükəsiz şəhər" kame-rasının operatoru Elçin Həsənov və NN-in Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin Sərnişindəşma Departamentinin məsləhətçisi Fərid Əmiraslanovun cinayət işi üzrə məhkəmənin baxış iclası keçirilib.

Yada salaq ki, müdhiş qəzanın cinayət dosyası 2016-cı ilin yanvarda Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilmişdi. Məhkəmə cinayət dosyasını işdə zərərçəkmiş şəxslərin ifadələrinin olmaması səbəbindən geri qaytarmışdı. Bir müddət əvvəl isə cinayət dosyası yenidən baxılması üçün Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərilib. Hakim Cavid Hüseynovun sədrliyi ilə keçirilən prosesdə dövlət ittihamçısı ittiham aktını elan edib. Sürücü Vəli Əhmədov baş vermiş qəzada özünü təqsirli bilib. H.Salamovla F.Əmiraslanov ittiham üzrə günahsız olduqlarını, E.Həsənov isə özünü qismən təqsirli bildiyini məhkəmənin diqqətinə çatdırıblar.

İttiham aktı elan edildəndən sonra ilkin olaraq Vəli Əhmədov ifadə verib. Deyib ki, qəza avtobusun əyləc sistemində baş verən nasazlıq üzündən olub. "Depodan çıxıb gedərkən sürdüyüm avtobus birdən sürət yığdı. Lakin əyləc işləmədi. Həmin vaxt halım pisləşdi, özümü itirdim. Bu zaman xarici vətəndaşlar olan atletləri vurdum. Hadisədən sonra gedib polis bölməsinə təslim oldum. Başqa şirkətdə işlə-

"Atletlər kəndi"ndəki müdhiş qəza - Eldar Mahmudova uzanan işarələr

Avtoqəzaya görə əvvəllər məhkumluğu olan sürücünü işə sabiq nazirin qohumu götürüb; məhkəmədə suçlu tərəf nələr söyləyib?

yib: "Hətta, Vəli Əhmədov minik avtomobili sürmək üçün işə götürüldü. Bütün sürücüləri hazırda ləğv edilmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin eməkdaşları yoxlayıblar. Mən öz üzərimdə olan bütün işlərin öhdəliklərindən lazımcına gəlmişəm".

Proses aprelin 29-da davam etdiriləcək.

Yada salaq ki, bu xoşagəlməz olay baş verəndən sonra sürücü Vəli Əhmədovun əvvəllər qəsdən adam öldürməyə görə həbsdə olması haqda məlumatlar yayılmışdı. Bildirilirdi ki, onun barəsində məhkəmə tərəfindən 10 illik azadlıqdan məhrumetmə cəzası çıxarılib. Bu müddətin bitməsinə 5 il qalmış V.Əhmədov məhkəmə qərarı ilə azad olunub. Həbs olunan V.Əhmədovun oğlu Orxan Əhmədov qəzadan sonra mətbuata açıqlama verərək demişdi ki, atasının qəzani qəsdən törətməsi haqda məlumatlar yayılandır. Atasının idarə etdiyi av-

tobusun əyləc sistemindəki problem üzündən belə bir qəza meydana gəlib.

Həmin açıqlamadan sitat: "Avtobusun əyləc sistemində problem olub və sürücü problemi aradan qaldırmağa çalışarkən diqqəti yoldan yayınb. Sükani yığırdırmaq mümkün olmadığından avtobusu saxlaya bilməyib və nəticədə qəza baş verib".

Bəs necə olmuşdu ki, səriş-təsis sürücü belə bir mötəbər oyunlar zamanı sükana arxasına keçmişdi?

"Yeni Müsavat" bu mövzu haqda ən müxtəlif qaynaqlardan alınan xəbərləri dərc edib. Son dərəcə müdhiş bir olayın belə mötəbər bir tədbir zamanı meydana gəlməsini bir təsadüf hesab etmək olmaz. Bu məsələ ilə bağlı apardığımız araşdırmalar zamanı məlum olmuşdu ki, oyunlardan 2 ay əvvəl nəqliyyat naziri Ziya Məmmədov "Bakı Sərnişin Nəqliyyatı" MMC-nin reisi olan qardaşı oğlu Rövşen

Məmmədovu işdən çıxarıb və onun yerinə Elimxan Tarix oğlu Hacıyev təyinat alıb. Bu şəxs o dövrdə milli təhlükəsizlik naziri olan Eldar Mahmudovun yaxın qohumu, bibisi oğludur. Bu təyinat qədər E.Hacıyev Nəsimi Su Kanalizasiya İdarəsinin reisi olub. Onun təyinatından sonra oyunlar zamanı sərnişin daşıyacaq avtobusların sürücülərinin seçilməsinə, onların avtobi-oqrafiyalarının yoxlanılmasına başlanıb. Sürücülərin təlim keçməsi üçün büdcədən 1 milyon manat vəsait ayrılıb. Vəli Əhmədovu işə götürən, onun bi-oqrafiyasının lazımı səviyyədə nəzərdən keçirilməsinə görə cavabdeh əslində Elimxan Hacıyev olub. Bu gün E.Hacıyev təqsirləndirilən şəxslərlə eyni skamyanı bölüşdürür. El-

dar Mahmudovun bibisi oğlunun bioqrafiyasında avtoqəza olan Vəli Əhmədovu işə götürməsinə hansı motivlərdən çıxış etməsi bilinmir.

Hələ oyunlardan xeyli əvvəldən artıq ləğv olunmuş MTN-in Nəqliyyat Nazirliyinə çox böyük təsirinə olmasa məlum idi. Sabiq nazir Eldar Mahmudovun oyunlardan əvvəl Z.Məmmədovun qardaşı oğlunu Nəqliyyat Nazirliyinə tabe olan bir MMC-nin rəhbərliyindən çıxarıb bibisi oğlunu ora yerləşdirə bilməsi buna sübutdur. Qəzada Eldar Mahmudovun izinin olması haqda iddialar da səslənməkdədir. Yada salaq ki, iyunun 11-də baş vermiş olayla bağlı Daxili İşlər Nazirliyi və Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətlərinin birgə məlumatında qeyd olunurdu ki, 2015-ci il iyun ayının 11-də, saat 8.30-da, I Avropa Oyunlarının "Atletlər kəndi"nin nəqliyyat deponunda, "Bakubus" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətə məxsus avtobus hərəkət zolağından çıxaraq piyadalar üçün səki ilə gedən Avstriyanın sinxron üzgüçülük üzrə yığma komandasının üzvləri Vanessa Sahinoviça və Luna Pacera bədən xəsarətləri yetirib. Adları çəkilən idmançılar dərhal xəstəxanaya yerləşdirilərək onlara bütün zəruri tibbi yardımlar göstərilib, sonradan isə müalicələrini davam etdirmələri üçün Azərbaycan hökuməti tərəfindən Vyana şəhərinə göndərilmələri təmin edililib. Fakt üzrə Cinayət Məcəlləsinin 263.1-1-ci maddəsi (ehtiyatsızlıqdan zərər çəkmiş şəxsin sağlamlığına ağır zərər vurmaqla yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istisman qaydalarını pozma) ilə cinayət işi başlanmışdı.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Bakıdakı atışmada ABŞ səfirliyinin maşınına güllə dəydi

Badamdarda borc üstündə düşən dava silahlı insidentlə nəticələndi

Bakının Badamdar qəsəbəsində yerləşən "Bulaq" restoranında atışma baş verib, yaralananlar var. Olay zamanı ABŞ-in Azərbaycandakı səfirliyinin avtomobilinə də güllə dəydi. Olay haqda polisə xəbər verən də ABŞ səfirliyinin eməkdaşı olub. "Yeni Müsavat"a daxil olan məlumatlara görə, odlu silahın işə düşməsi ilə nəticələnən olay 2 nəfər arasında iri məbləğdə borc üstündə yaranıb. Samir adlı şəxs restorana silahlı gəlib və yaranmış mübahisə zamanı silahdan sağa-sola atəş açıb. Nəticədə iki nəfər yaralandı. Birinin vəziyyəti ağırdır.

Silahlı insidentin iştirakçıları yaralıları özəri Nərimanov rayonundakı "City Hospital"a aparıblar. Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi insidentdən dərhal xəbər

tutub. Polisler klinikanı əhatəyə alıblar və yaralıları Kliniki Tibbi Mərkəzə aparılıb. Sputnik.az yaralıların 1980-ci il təvəllüdü Astarə sakini Fərid Əkbərov və 1986-cı il təvəllüdü Bakı sakini

Süleyman Abdullayev olduğu haqda xəbər yayıb. Münaqişə iştirakçıları, üstəlik, restoranın sahibi faktı gizlətmək istəyərək polisə bu haqda məlumat verməyiblər. Lakin məlum olub ki,

Səbəyəl Rayon Polis İdarəsi insidentdən dərhal xəbər tutub. Məlumatı polisə ABŞ-in Bakıdakı səfirliyinin müavini Derek Hoqan verib. Belə ki, baş vermiş silahlı atışma zamanı ABŞ-in Azərbaycandakı səfirliyinin müavini Derek Hoqanın "Chevrolet" markalı avtomobilinə də güllə dəydi. ABŞ-in Azərbaycandakı səfirliyi müvəqqəti işlər vəkili Derek Hoqanın avtomobilinə park edildiyi yerin yaxınlığında baş verən dava zamanı atılan təsadüfi güllənin dəydiyini təsdiqləyib. Səfirlikdən APA-ya verilən məlumata görə, hadisə baş verən zaman Derek Hoqan avtomobilində olmayıb: "Hadisə zamanı heç bir səfirlik eməkdaşı xəsarət almayıb. Polis araşdırması davam edir. Biz digər bütün sorğuların cavablarını yerli səlahiyyətli şəxslərə buraxırıq".

Hadisə iştirakçılarından bir nəfər tutulub. Hazırda polis hadisənin digər iştirakçıların saxlanılması istiqamətində əməliyyat-axtarış tədbirlərini davam etdirir.

Faktla bağlı Bakı Şəhər Prokurorluğunda cinayət işi başlanıb, araşdırma aparılır.

□ E.HÜSEYNOV

İki qardaşı güllələyib öldürənə ömürlük cəza verildi

Vəkil: "Amansızlıq edən qatil layiqli cəzasını almalı idi və aldı"

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Mail Bayramovun sədrliyi ilə 1984-cü il təvəllüdü Zaur Ənvər oğlu Tərhanovun cinayət işi üzrə məhkəmə baxışı sona çatıb. Məhkəmə Z.Tərhanovu ömürlük həbs cəzasına məhkum

edib. "Standartbank"ın Qaradağ rayonunda yerləşən filialının işçisi olmuş Z.Tərhanov ötən il yanvarın 8-də 1985-ci il təvəllüdü Cahid və 1980-ci il təvəllüdü Cavid Rəhimov qardaşlarını güllələyərək öldürməkdə suçlu bilinirdi.

Məhkəmə hökmünə münasibət bildirən zərərçəkmişlərin hüquqi varislərinin vəkili Ceyhun Yusifov çıxarılan hökmün ədalətli olduğunu bildirib: "Zaur Tərhanov iki gəncin həyatına son qoyub. Buna görə də onun əməlinə məhkəmədə verilən qiymət adekvatdır, ədalətlidir. Qətl törədən şəxs cəmiyyətdə öz üstünlüyünü nümayiş etdirmək istəyib. Bu qətl xüsusi amansızlıqla törədilib. Bir qardaşın gözü qarşısında digər qardaş qətlə yetirilib. Qatil əvvəlcə Cavidə vurub. Cahid güllələrdən yayınmaq istədikdə ona da atəş açıb. Əgər Zaurun Cavidə hər hansı bir problemi var idisə, Cahidi niyə öldürdü? Bu adam bütöv bir ailəni məhv edib, gözünü qoyub. Bu cür amansızlıq edən qatil layiqli cəzasını almalı idi və aldı".

Qeyd edək ki, amansız qətdən sonra Baş Prokurorluq məlumat yaymışdı. Məlumatda bildirilirdi ki, 8 yanvar, 2015-ci il, saat 17 radələrində Qaradağ rayonu, Sahil qəsəbəsində yaşayan Zaur Tərhanov aralarında yaranmış mübahisə zəminində özünə məxsus "Vinçester" markalı odlu silahdan Sahil qəsəbəsinin girişində yolun kənarında dayanmış "Lexus" markalı avtomobilin içində oturmış həmin qəsəbə sakinləri Cavid və Cahid Rəhimov qardaşlarına bir neçə dəfə atəş açaraq, onları qəsdən öldürüb, hadisə yerindən qaçıb.

□ E.HÜSEYNOV

Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkişafına Yardım Assosiasiyasının (AVCIYA) təşkilatçılığı ilə aprelin 22-də "Ermənistanın qondarma soyqırım təbliğatına petisiya mesajımız" mövzusunda dəyirmi masa keçirildi.

Tədbiri giriş sözü ilə açan AVCIYA-nın vitse-prezidenti Elçin Salmanov bildirdi ki, ermənilər artıq 100 ildən çoxdur ki, özlerini soyqırma məruz qalan xalq kimi göstərməklə, Türkiyədə və Azərbaycanda törətdikləri vəhşilikləri ört-basdır etməyə çalışırlar.

AVCIYA-nın prezidenti, millət vəkili Elxan Süleymanov mayın 6-da Obama administrasiyasına edilən müraciətlə (petisiya) bağlı aparılan gərgin və irimiqyaslı fəaliyyətə görə bütün media orqanlarına təşəkkürünü bildirdi. E.Süleymanov qeyd etdi ki, Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanıyan AŞ PA-nın 2085 sayılı qətnaməsi erməniləri çox sarsıdıb. Bu üzədən AŞ PA-nın yaz sessiyasında erməni lobbisi Azərbaycana qarşı üç layihə təklif edib: "Lakin Azərbaycan nümayəndə heyətinin səyləri ilə bu müraciətlərin, Azərbaycan ordusunun ünvanına yağdırılan təxribatçı ifadələrin qarşısı alındı. Nəticədə Avropa parlamentarilərinin beynində Ermənistanın işğalçı dövlət olması fikri möhkəmləndi".

O qeyd etdi ki, AŞ PA-nın Azərbaycan üzrə məruzəçisi cənab Şennakin məruzəsi razılıqla qarşılanıb.

E.Süleymanov qeyd etdi ki, ermənilər tarix boyu Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımlar, vandalizm aktları törədiblər: "Biz ermənilərin xalqımıza qarşı törətdiyi vandalizm aktlarını dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaq üçün bütün gücümüzü sərf etməliyik. Dünyada fəallaşan erməni lobbisi beynəlxalq aləmə qondarma soyqırım iddiasını sırımqla öz hərbi cinayətlərini gizlətməyə çalışırlar. Aprelin 24-də, yəni qondarma "erməni soyqırımı"nın "ildönümü" ərəfəsində bu təbliğat

"Bu, Azərbaycanın tarixi qələbəsidir"

Elxan Süleymanov: "Qarabağ dondurulmuş münacişə statusundan çıxıb"

daha da genişlənəcək. Biz öz fəaliyyətimizlə, beynəlxalq aləmə Azərbaycan haqqıqlarını çatdırmaqla erməni təbliğat maşınına sındırmağa çalışmalıyıq".

O bildirdi ki, petisiya ermənilərin soyqırım iddiasını ifşa edən sənəddir: "Bu sənəd sübut edəcək ki, ermənilərin "soyqırım olub" iddiası həqiqətə uyğun deyil. Həmçinin sənəd onu göstərir ki, Azərbaycan öz torpaqlarından heç kime pay verən deyil. Petisiya Azərbaycan üçün olduqca əhəmiyyətlidir. Çünki bəzi hallarda beynəlxalq aləm Azərbaycanı daşınmış qanunlara əsaslanaraq erməniyə qarşı qanunvericilik qərarına imza atmayıb".

O dedi ki, AŞ PA-nın yaz sessiyasında əksər deputatlar Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləyib: "Habelə ATƏT-in Minsk Qrupu da danışıqları sürətləndirib və Qarabağ dondurulmuş münacişə statusundan çıxıb. Bu, Azərbaycanın möhtəşəm və tarixi qələbəsidir".

"Ermənistanın qondarma soyqırım təbliğatına petisiya mesajımız" mövzusunda dəyirmi masa keçirildi; "Avropa parlamentarilərinin beynində Ermənistanın işğalçı dövlət olması fikri möhkəmləndi"

E. Süleymanov Ağ Evin saytında Ermənistanın işğalçılıq siyasəti ilə bağlı "Ədalətin bərqərar olunması və böyük fəlakətin qarşısının alınması naminə" adlı petisiya layihəsinə 215 min civarında səs verildiyini bildirdi: "Bu işdə qəhrəman Türkiyə xalqına da minnətdarlığımı bildirirəm. Bizim aksiyamız davam edir və mayın 5-də tamamlanacaq. Ümid edirəm ki, biz Ermənistanın işğalçı siyasətinə qarşı mübarizəmizi davam etdirəcək və bunun qarşısını alacağıq. Petisiyaya verilən hər bir səs ürk döyüntülərimizdir".

Millət vəkili bildirdi ki, Obamanın petisiyaya cavabı həm də 2085 sayılı AŞ PA qətnaməsinə səs verən 45 ölkənin parlamentarisinə cavabı olacaq. E.Süleymanov AVCIYA-nın petisiyanın media geniş işıqlandırılmasını stimullaşdırmaq məqsədilə müsabiqə elan etdiyini bildirdi.

E.Süleymanov çıxışında ermənilərin işfəsi ilə bağlı mühüm işlər gören gənc deputat Müslüm Məmmədova məqsədli şəkildə hücumlar təşkil edilməsinə də toxunub: "Uzun illər ərzində mənim özümə də qarşı mediada hücumlar olub. Mən dözümlüyəm və belə

hücumlardan ehtiyatlanmıram. Bütün fəaliyyətim ermənilərlə intellektual mübarizəyə yönəldən Müslüm Məmmədov AVCIYA-nın yetiştirdiyidir. Onun rəhbərlik etdiyi QHT Avropa parlamentində akkreditasiyası olan və Azərbaycanı müdafiə edən yeganə qeyri-hökumət təşkilatıdır. Azərbaycanda yeganə şəxsdir ki, Fransa səfirliyinin təqaüdü ilə 5 il Bordo Universitetində təhsil alıb. Siyasi elmlər doktorudur, ingilis, fransız və rus dillərini mükəmməl bilən şəxsdir. 10 ildir ki, Avropada Azərbaycanın müsbət imicinə xidmət edən, Avropa Parlamentində 2010-cu ildə Yevgeni Kirilovun məruzəçiliyi, 2012-ci ildə isə Arlakinin məruzəçiliyi ilə qəbul edilmiş qətnamənin bütün ağırlığını öz QHT-si ilə çiyində daşıyan, ermənilərə qarşı mübarizədə canını əsirgəməyən bir insandır. İddia edilir ki, guya digər azərbaycanlı deputat danışıqda telefonla oynayıb. O, telefonla oynamır, növbəti

erməni təxribatçısının çıxışını araşdırırmış. Yaxud da yazırlar ki, o, deputat seçildiyi Kürdəmir rayonundan olan şəhidin dəfn mərasimində olmayıb. Mən bildiyim və şahidi olduğum üçün deyirəm. Müslüm dəfn zamanı xaricdə səfərdə olub. Müslüm Məmmədov Ermənistanın işğalçılığının rəsmi şəkildə təsbit edildiyi 2085 sayılı qətnamənin qəbul edilməsinin əsas memarlarından, azı 30 ölkənin Azərbaycana səs verməsinin təşkilatçılarındandır. Biz talantlı

gəncləri qorunmalı, onlara yol açmalıyıq. Gənc yaşında deputat seçilib, AŞ PA nümayəndə heyətində yer alan bir gəncə qarşı xəbislik, paxıllıq etmək olmaz. Müslüm Məmmədov ermənilərin hədəfində olan Azərbaycan vətəndaşlarından biridir. Düşməne bəhanə verməyək".

"1905.az" portalının direktoru, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Fuad Babayev sayın erməniləri ifşa edən fəaliyyətdən, petisiya ilə bağlı görülən işlərdən danışıb.

Tarix üzrə fəlsəfə doktoru Məhərrəm Zülfüqarlı qeyd etdi ki, tarixçilər uzun müddətdir ki, tarix faktların saxtalaşdırılmasına tutarlı faktlarla cavab verirlər. Amma indiki mərhələdə qondarma "erməni soyqırımı"nın olmamasını sübut etmək üçün Azərbaycan və Türkiyə tarixçilərinin fəaliyyətinin koordinasiya edilməsi tələb olunur.

□ M.MAHRIZLI

"Ordumuzun maddi təminatı çox güclüdür"

Ələvsət Ağalarov: "Bu gün ordumuza maddi dəstəkdən çox, mənəvi dəstək lazımdır"

MN: "Silahlı Qüvvələrimiz dövlətimizin hərtərəfli diqqət və qayğısı ilə tam əhatə olunub"

YAP partiyasının İcra Katibliyində, habelə rayon və şəhər təşkilatlarında çalışan 660 nəfər əməkdaşın bir aylıq əmək haqqının 20 faizini Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fondunun hesabına köçürmək haqqında qərar verib.

Qeyd edək ki, aprelin əvvəllərində cəbhədə vəziyyət gərgin olduğu ərəfədə iş adamı Hacı İbrahim Nəhrəmlidə 50 min manat məbləğində vəsaitlə ordumuza yardım etmişdi.

Bütün bu atılmış addımlar, 1991-92-ci illərdə ziyalılarımız, xalq hərəkatının nümayəndələri olan şəxslərin təşkilatçılığı ilə orduya, cəbhəyə ərəzilərdə yaşayan mülki əhaliyə edilən yardımları xatırladı. Həmin zamanlar ordumuz indiki kimi güdrətli, müasir hərbi texnologiya ilə təchiz olunmamışdı və yardıma ehtiyac var idi. Bu baxımdan milli azadlıq hərəkatının liderlərindən olan İsgəndər Həmidov, sabiq deputat Ələvsət Ağalarov, o zamanlar Gəncə şəhərinin daxili işlər şöbəsinin rəisi vəzifəsində çalışan Eldar Həsənov və digər şəxslərin iştirakı ilə orduya, cəbhəyə ərəzilərdə mülki əhaliyə yardım etmək üçün cəmiyyət yaradılmışdı...

Həmin günlərlə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan Ələvsət Ağalarov bildirib ki, artıq ordumuz çox güclüdür. Lakin buna baxmayaraq, bu gün də ehtiyac olduğu təqdirdə ordumuza dəstək olmalıyıq: "Ordu 90-cı illərin ordusu deyil. Dövlət tərəfindən ordumuzun hərtərəfli təminatı çox

yüksək səviyyədədir. Bunu bu ayın əvvəllərində cəbhə bölgəsində olduğum zaman öz gözlemləmələrdə gördüm. Əsgərlərə, komandirə hər hansı bir kömək təklif etdiyimiz zaman onlar bildirdilər ki, bizə heç nə lazım deyil. Eyni zamanda ordu bu xalqın, millətin övladlarından ibarət olduğu üçün hər kəs əlinə gələn köməkliliyə çalışır. Ancaq bəlkə də buna heç ehtiyac yoxdur. Yenə də müəyyən qruplar, şəxslər tərəfindən ordumuza dəstək veriləcəksə, bunu alqışlayırıq. 2-5 aprel Qarabağda savaş olduğu günlərdə də insanlarımızda orduya, vətənə sevgini bir daha gördüm. Bu günlər göstərdi ki, siyasi mənsubiyətdən, əqidəsindən asılı olmayaraq, hər kəs ordumuza kömək etməyə çalışır. Bu gün ordumuza maddi dəstəkdən çox, mənəvi dəstək lazımdır".

Ə. Ağalarov 1991-92-ci illərdə insanların orduya necə dəstək olmaları barəsində də danışdı: "Kəlbəcər blokadada olduğu zaman Bakıda İsgəndər Həmidovun da rəhbərliyi ilə Kəlbəcər-Murovdağ Xeyriyyə Cəmiyyətini yaratdıq. İnən ki, bu cəmiyyətin Kəlbəcərə etdiyi köməkliliyi bu gün də camaatımız unutmur. Bu cəmiyyətin işi əsgərlərə silah-sursat,

maddi təminat baxımından yardım etmək idi. Cəmiyyət mərkəzləşmişdi və orduya xeyli dəstək olurdu. O zamanlar, Gəncənin polis rəisi olan Eldar Həsənovun köməkliliyi ilə orduya xeyli sayda silah-sursat yardımı etmişdik".

Ə. Ağalarov bildirib ki, bu gün də zərurət yaranarsa, 1990-cı illərdə olduğu kimi, orduya yardım etməyə hazırızdır: "Müstəqilliyimizin qorunması uğrunda bu gün də əlimizdən gələni etməyə hazırız ki, teki torpaqları-

mız işğaldan azad olunsun. Təki ordumuz qələbə ordusu olsun. Hesab edirəm ki, bu missiyanı heç bir tapşırıqsız, vətəndaş öz qəlbinin istəyi ilə etməlidir. Bu cür dəstəklər hər zaman ordunu qələbəyə aparır. Bu gün də biz ordumuza dəstək veririk. Onu da qeyd edirəm ki, cəmiyyətimiz Ədliyyə Nazirliyindən qeydiyyatdan da keçib. Sadəcə olaraq, indi əvvəlki illərlə müqayisədə məcburi köçkünlərin, yuxarıda qeyd etdiyim kimi, ordumuzun vəziyyəti

yaxşıdır. Lakin zərurət yaranarsa, biz tam gücümüzlə ordumuza dəstək olmağa hazırız".

"Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin keçirdiyi son uğurlu əks-həmlə əməliyyatlarından ruhlanan xalqımız ordumuza müxtəlif sahələrdə hərtərəfli kömək etmək niyyəti ilə dəstəyini əsirgəmir. Azərbaycan əsgərinin uğurlarından qürur duyulan vətəndaşlarımızın atdığı bu addımlar könüllülük prinsipi əsasında həyata keçirilib. Bir daha xatırladıq"

ki, hər hansı yardımın göstərilməsi ilə bağlı nazirlik rəsmi surətdə heç bir çağırışla çıxış etməyib".

Bu barədə azvision.az-ın sorğusuna cavab olaraq Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib.

Şəxsi təşəbbüslərlə həyata keçirilən istənilən dəstəyə görə Müdafiə Nazirliyi hər kəsə dərin təşəkkürünü bildirib: "Eyni zamanda qeyd edirik ki, Silahlı Qüvvələrimiz dövlətimizin, şəxsen Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin hərtərəfli diqqət və qayğısı ilə tam əhatə olunub, təminat və təchizat məsələləri yüksək səviyyədə, keyfiyyətlə davamlı surətdə həyata keçirilir. Bundan əlavə, bütün sosial şəbəkə istifadəçilərinə bir daha müraciət edirik. İşğaldan azad olunmuş torpaqlara səfər edən dövlət, qeyri-hökumət təşkilatları, ictimaiyyət, media nümayəndələri, o cümlədən mədəniyyət və incəsənət xadimləri olduqları ərəzilərdə apardıqları foto və videoçəkilişlərini təəssüflərlə olsun ki, internet informasiya resursları vasitələri ilə yayırlar.

Bu foto və videoların yayılmasının müdafiə maraqlarımıza zidd olmasını, hazırda ön xətdə yerləşən hərbi qulluqçularımızın təhlükəsizliyinə təhdid yaradacağını, eləcə də düşmən kəşfiyyatı üçün maraqlı olduğunu nəzərə alaraq sosial şəbəkələrdə şəxsi profillərdə mövcud olan görüntülərin təcili surətdə silinməsi xahiş olunur, gələcəkdə yerləşdirilməsi təkidlə tövsiyə edilir və hamılıqla bu tədbirdə yaxından iştirak edilməsinə çağırırıq".

□ ƏLİ RAİS

Irəvana konkret Qarabağ təklifləri ilə gəldiyi deyilən və səfəri həssaslıqla izlənən Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov Ermənistan XİN başçısı Edvard Nalbəndyanla qapalı görüş keçirdikdən sonra mətbuat nümayəndələrinin suallarını cavablandırır.

Lavrov bildirib ki, Qarabağdakı son döyüşlər konfliktin hərbi yolla həll edilə bilməyəcəyini göstərdi: "Hazırda prioritet məsələ 1994-cü il razılaşmasına tam ciddi əməl edilməsidir. Rusiya həmsədr ölkə kimi tərəflərə hərtərəfli yardım üçün hər şeyi edəcək. Hazırkı mərhələdə atəşkəs haqqında razılaşmanın yerinə yetirilməsindən əlavə, ATƏT tərəfindən hazırlanan və 2011-ci ildə təqdim edilən təhlükəsizlik tədbirlərinin reallaşdırılması və insidentlərin araşdırılması mexanizmlərinin tətbiqi də vacibdir". Rusiyanın baş diplomati deyib ki, yalnız İrəvanın Kazan təkliflərini rədd etməsi fikri doğru deyil. Onun sözlərinə görə, təkə İrəvan yox, Bakı da Kazan təkliflərindən imtina edib.

S.Lavrov Ermənistandakı anti-Rusiya dalğasını və şəxsinə qarşı emosional çıxışları, etirazları arxa plana keçirmək üçün Türkiyəni tənqid edib. Xarici işlər naziri iddia edib ki, Türkiyə rəhbərliyinin Dağlıq Qarabağla bağlı açıqlamaları sülhə yox, müharibəyə yönəlib və qəti şəkildə qəbul edilə bilməz: "Türkiyə rəhbərliyi münafiqəni hərbi yolla həll etməyə çağırır. Bu isə ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrələrinin və bütövlükdə dünya ictimaiyyətinin mövqeyi ilə daban-dabana ziddir".

Lavrov Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyanla da görüşüb. "Rusiya Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanmasının koordinatoru kimi ATƏT-in Minsk Qrupuna alternativ yaratmaq cəhdlərinə qarşıdır". Bu barədə o, Sərkisyanla görüşdə deyib. "Biz paralel kanallar axtarmağı, tərəflərin etimadını qazanmayan mexanizmlərinin yaradılmasını dəstəkləmirik. Bu, yalnız diqqəti əsas məsələdən - təhlükəsizliyi təmin etmək, yeni qurbanların olmasının qarşısını almaq və siyasi prosesin yenidən başlaması üçün şərait yaratmaqdan yayındıracaq", - deyərək Lavrov bildirib. Rusiya XİN başçısının sözlərinə görə, münaqişənin həllinə tərəflərin özləri qərar verməlidirlər, Rusiya və Minsk Qrupunun digər həmsədrləri - ABŞ və Fransa isə bu işdə onlara yardım etmək üçün çalışacaqlar.

Politoloq Şahin Cəfəri "Yeni Müsavat"a dedi ki, Lavrovun Ermənistan səfəri və verilən açıqlamalar Rusiyanın vasitəçiliyi ilə aparılan sülh prosesindən xeyir gözləməyin yanlış olacağına dair Azərbaycan ictimaiyyətində mövcud olan fikirlərin doğruluğunu təsdiqləyir. Ekspert öncə qeyd etdi ki, Lavrov İrəvana yola düşdüyü saatlarda Rusiya XİN-in yaydığı bəyanatda diqqətdən kənar qalan önəmli bir məqam var: "Rusi-

ya XİN-in açıqlamasında bildirilir ki, bu ölkənin ATƏT-dəki daimi nümayəndəliyi aprelin 12-də Azərbaycanın daimi nümayəndəliyinə nota təqdim edərək Azərbaycan tərəfini atəşkəs razılaşmalarına əməl etməyə çağırır. Ermənistan isə eyni nota verilməyib. 10 gün gizli saxlanmış nota mə-

məni tərəfinin bu sənəddən məmnunluqla bəhs etməsi onun mahiyyəti barədə təsəvvür yaranması üçün yetərlidir. Aydın ki, bu, Azərbaycanın maraqlarına ziddir. Lavrovun Türkiyəni Azərbaycana açıq dəstək verdiyinə görə ittiham etməsi də birbaşa bizim maraqlarımıza qarşı yönəlib. Bu,

Lavrovun sözlərindən belə çıxır ki, Ermənistan rədd etməyibse, danışıqların ikinci tərəfi - Azərbaycan rədd edib. Əslində Azərbaycan Kazan prinsiplərinin əleyhinə deyil, əksinə, sənəddə rayonların boşaldılmasının, qaçqınların geri qayıtmasının və kommunikasiya xətlərinin açılmasının

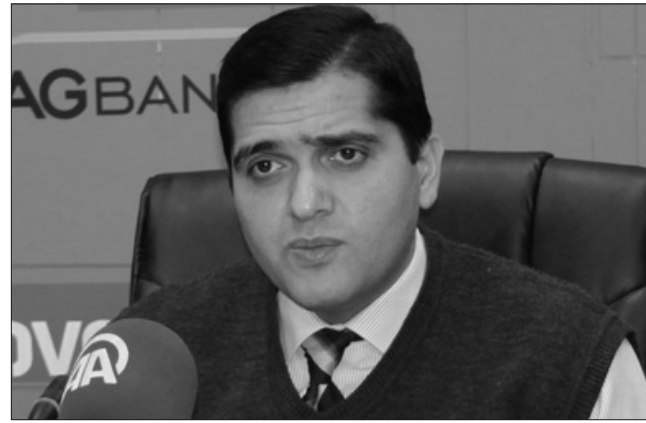
E.Şahinoğlu digər məqamlara da toxundu: "Rusiya xarici işlər nazirinin Azərbaycan üçün daha bir ziyanlı fikri budur: "Cəbhə bölgəsindəki insidentləri araşdırmaq lazımdır". Rusiyaya bu lazımdırsa, Azərbaycana lazım deyil. Çünki işğalçı Ermənistanın da imna təzyiq altında saxlanılma-

mümkündürsə tərəfdaşlıq münasibətlərini davam etdirməlidir. Ancaq bu, o demək deyil ki, rusiyalı rəsmilərin hər antitürk açıqlamasına səbir nümayiş etdirməliyik. Lavrov artıq neçənci dəfədir ki, münaqişənin həllində Türkiyəni hədələyib, Ankaranın açıqlamalarını tənqid edərək adlandırır. Lavrov heç şübhə-

Lavrov Bakıda bir, İrəvanda ayrı söz dedi

Şahin Cəfəri: "Bu mesajın mənası odur ki, Rusiya Azərbaycana öz torpaqlarını hərbi yolla azad etməyə imkan verməyəcək"

Elxan Şahinoğlu: "Belə çıxır, 5 rayonun ilkin şərtsiz azad olunması üçün Kremlin İrəvana təzyiq etmək fikri yoxdur"

sələsinin Lavrov İrəvana yollanarkən açıqlanmasını Ermənistanə jest kimi qiymətləndirmək olar. Yeni belə çıxır ki, atəşkəsin pozulmasına görə Rusiya Azərbaycanı günahlandırır". **Rusiyalı nazirin Ermənistan paytaxtındakı bəyanatlarına gəldikdə isə Ş.Cəfəri bildirdi ki, burada da narahatlıq doğuran məqamlar var:** "Lavrov bildirib ki, tərəflər arasında etimad artıracaq və insidentləri araşdıracaq mexanizmin qurulması üçün ləngimədən addımlar atmaq lazımdır. Bu, ilk baxışdan çox sülhməramlı ideya kimi görünür, lakin mahiyyətinə vardi qda söhbətin Azərbaycanın əl-qolunu bağlayan addımlardan getdiyi anlaşılır. Çünki insidentlərin araşdırılması mexanizmi Azərbaycan ordusunun yeri gəldikdə işğalçıya lokal zərbələr endirmək imkanını əlindən alacaq". **Politoloq görə, Lavrovun münaqişənin hərbi yolla həllinin mümkün olmadığı barədə bəyanatı da daha çox Azərbaycana yönəlib:** "Bu mesajın mənası ondan ibarətdir ki, Rusiya Azərbaycana öz torpaqlarını hərbi yolla azad etməyə imkan verməyəcək. Bundan başqa, Lavrov və Nalbəndyanın mətbuat konfransında tərəflər 2011-ci il tarixli Kazan sənədini də gündəmə gətiriblər. Rusiyalı nazir Ermənistanın bu sənədi rədd etmədiyini xüsusi vurğulayıb. Kazan sənədinin məzmunu indiyə qədər açıqlanmasa da, er-

Rusiyanın Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin dərinləşməsindən narahatlığını ortaya qoyur".

Ekspertə görə, ümumiyyətlə, Rusiyanın hazırkı sülh təşəbbüsləri həm də Türkiyəni regiondan təcrid etmək, Azərbaycan-Türkiyə hərbi mütəfiqliyinin yaranmasına yol verməmək məqsədi daşıyır: "Eyni zamanda Gürcüstanın NATO-ya inteqrasiya prosesi və ümumən ikitərəfli Türkiyə-Gürcüstan və üçtərəfli Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə əməkdaşlığının inkişafı Ankaranın Cənubi Qafqazda mövqelərini gücləndirən prosesdir. Rusiyanın hazırda əl-ayağa düşməsi və Qarabağ münaqişəsinin həllində maraqlı görünməsinin əsas səbəblərindən biri budur. Kreml bu prosesi əngəlləməyə çalışır".

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, Lavrovun İrəvanda verdiyi açıqlamalar Azərbaycan üçün müsbət perspektivə deyil: "Bu, ondan xəbər verir ki, Rusiyanın münaqişənin ədalətli həlli ilə bağlı yeni planı və ya təklifləri yoxdur. Lavrovun İrəvana səfərindən çıxan başqa bir nəticə isə bundan ibarətdir ki, Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 5 rayonun ilkin şərt irəli sürmədən azad olunması məqsədilə Kremlin İrəvana təzyiq etmək fikri yoxdur. Məsələn, Lavrov İrəvanda deyib ki, Kazan prinsipini Ermənistan rədd etmə-

vurğulanması Azərbaycanın maraqlarına cavab verir. Sadəcə, sənəddə statusun müəyyənləşməsi maddəsinə etiraz edirik. Ermənistan isə bu maddəni əlində rəhbər tutaraq, digər bütün maddələri statusundan asılı vəziyyətə gətirir".

sının yolu Azərbaycan ordusunun cəbhə bölgəsindəki üstünlüyündən keçir".

Politoloqa görə, Lavrovun İrəvanda Türkiyə əleyhinə söylədiyi fikirlər də zərərli: "Mən anlayıram ki, Azərbaycan Rusiya ilə münasibətləri gərginləşdirməməli, nə qədər

siz, Ankaranın "biz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və Bakının işğala son qoymaq siyasətini dəstəkləyirik" ifadəsini nəzərdə tutur. Daha öncə isə Rusiyanın baş naziri Dmitri Medvedev də Türkiyəni nəzərdə tutaraq "cəbhə bölgəsindəki münaqişəsinə üçüncü qüvvə qızıdır" demişdi. Bu da ağ yalandır. Fikrimcə, Lavrov İrəvanı tənqid etməmiş Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyinin xüsusi bəyanatla çıxış etməsinə ehtiyac var. Qoy bəlli səbəblərdən bu bəyanatda Rusiya xarici işlər nazirinin adı çəkilməsin, ancaq onun tənqidçisi fikirlərinə etiraz olaraq heç olmazsa bu cümlə yer alsın: "Bakı Ankaranın Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllindəki mövqeyini təqdir edir". Belə bir bəyanat olmasa, belə çıxacaq ki, biz rusiyalı rəsmilərin Dağlıq Qarabağla bağlı Türkiyəni aşağılamasına etiraz etmirik. Əslində isə bu, Rusiya və ya Türkiyənin məsələsi deyil, tam bizim məsələdir".

□ E.PASASOY

"Rusiya Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həllində maraqlıdır"

"Sevindirici və qanunauyğun haldır ki, Bakı son illər beynəlxalq forumların, siyasi və mədəni tədbirlərin, idman yarışlarının keçirildiyi məkana çevrilib".

Bunu APA-ya açıqlamasında Astanada keçirilən XIII Avrasiya Media Forumunun moderatorlarından biri, Rusiyanın TASS agentliyinin baş direktorunun I müavini Mixail Qusman deyib.

Onun sözlərinə görə, aprelin 25-27-də Bakıda keçiriləcək BMT Sivilizasiyalar Aliansının VII Qlobal Forumunda dünyanın hər yerindən qonaqlar iştirak edəcək: "Bakı tək qonaqpərvər şəhər deyil, orada həm də işgüzar mühitdə çalışmaq və anlaşımaq mümkündür. Bu, təbii ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin xidmətidir".

Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının temas xəttində baş verən son toqquşmalara toxunan M.Qusman

qeyd edib ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı qətnamələri nəhayət yerinə yetirilməlidir: "Bu yaxınlarda Bakıda Azərbaycan, Rusiya və İran xarici işlər nazirlərinin görüşü keçirilib. Mənim həm Sergey Lavrov, həm Məhəmməd Cavad Zərif, həm də Elmar Məmmədyanovla söhbət etmək imkanım olub. Lavrovun "münaqişəni

həll etməyin vaxtı çatıb" tezişi xoşuma gəlib. Belə başa düşürəm ki, Rusiya Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüququn, beynəlxalq təşkilatların, o cümlədən BMT-nin qəbul etdiyi prinsiplər əsasında ədalətli həllində maraqlıdır".

Qeyd edək ki, XIII Avrasiya Media Forumunda APA TV-nin xəbər müdiri Cavid İsmayil iştirak edir.

Köhnə tərəfdarlar yeni dönmənin çağırışı ilə üz-üzə

Qarabağ: Türkiyə və Rusiya arasında «nifaq alması» - təhlil

Münaqişə zonasına sülhməramlıların yeridilməsi və dağıdıcı savaştan qaçmaq zərurəti Moskva və Ankaranı dil tapmaq zorunda qoyur; Ərdoğanın Bakı səfərində bezi "kartlar" açıla bilər; Qarabağ təşəbbüskarlığı fonunda Kremlin Türkiyəyə qarşı iqtisadi embarqonu yumşaltmasının pərdəarxası...

Tomas xəttindəki 4 günlük savaştan sonra dərhal özünü göstərən Rusiyanın sülh təşəbbüskarlığı həssas mərhələyə gəlib çatıb. Xarici işlər naziri Sergey Lavrovun 7 aprel Bakı səfərindən sonra dünən İrəvanda olması rəsmi Kremlin Qarabağ diplomatiyasının məhz həlledici fazaya girməsi kimi qiymətləndirilir.

Şimal qonşumuzun Qarabağ məsələsində tələskənliyini isə azı, iki amil şərtləndirir: 1. Bölgədə Qərbin - ABŞ və NATO-nun güclənməsi və regiona nəzarətin əldən çıxmaq üzrə olması. Məsələ ondadır ki, Gürcüstan NATO-ya üzvlüyün bir addımındadır, Azərbaycan isə ABŞ və Avropa Birliyi ilə xüsusən də son vaxtlar dərin siyasi, iqtisadi-energetik işbirliyi içindədir. Azərbaycanla Gürcüstanı Türkiyə vasitəsilə Avropa-yə, Qərbe birləşdirən neft-qaz xətlərinin, nəqliyyat dəhlizlərinin sayı artmaqdadır (bu il Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu da istifadəyə verəcək, Cənub Qaz Dəhlizinin inşası sürətləndirilib) və s. Rusiyanın regiona yeganə təsir vasitəsi isə hərbi amillərdir. Bütün bunlar üstəlik, Türkiyə ilə gərgin münasibətlər fonunda Kremlin narahat edir.

2. Qarabağ konfliktinin hər an genişmiqyaslı müharibəyə çevrilmə ehtimalı da Rusiyanı endişələndirir. Hər necə olmasa, Moskvaya bölgədə yeni, nəticələri bəlli olmayan, Türkiyə ilə toqquşmaya aparən müharibə gərək deyil. Sanksiyalar altında olan Rusiyanın iqtisadi, siyasi durumu buna tab gətirməz. Odur ki, Rusiya böyük ehtimalla, Qarabağ ixtilafının həllini özünə sərfəli bir mərhələyə kimi irəli aparıb dondurmağa çalışır.

Hələ ki rəsmən açılmasa da, Rusiyanın Qarabağ planının bezi detalları bəllidir: ilkin mərhələdə Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 5 və yaxud 6 rayon (+ Laçın 13 kəndi) geri qaytarılır, bölgəyə sülhməramlı qüvvələr (yəqin ki,

Rusiya qüvvələri) yeridilir, köçkünlər yurd yerlərinə, o cümlədən Dağlıq Qarabağa qayıdır, kommunikasiyalar açılır və emosiyalar yatdıqdan sonra Dağlıq Qarabağın yekun statusu müəyyən edilir.

Məsələdə ən həssas məqamdan biri də elə Dağlıq Qarabağın statusu ilə bağlıdır, ikincisi Rusiyanın sülhməramlı adı ilə öz hərbi qüvvəsini Qarabağa gətirməsi, faktiki, Azərbaycanda Rusiya hərbi mövcudluğunun bərpasıdır. Bu da əlbəttə ki, Azərbaycanla yanaşı, qardaş Türkiyənin də həyatı maraqlarına toxunur. Ankaraya buna razı olacaqmı?

Xatırladaq ki, ATƏT-in 1994-cü il Budapeşt sammitində ilk dəfə olaraq ATƏT çərçivəsində Avropa təhlükəsizlik tədbirlərində iştirak edəcək sülhməramlı qüvvələrinin yaradılması və münaqişəli ərazilərə göndərilməsi qərara alınıb. İştirakçı dövlətlər ATƏT rəhbərliyi altında olan ilk sülhməramlı çoxmillətli hərbi hissənin Dağlıq Qarabağ bölgəsinə göndərilməsi haqda razılıq da əldə edib. Həmin razılığa əsasən, sülhməramlı kontingentin tərkibində hər hansı dövlətin hərbiçilərinin sayı ümumi kontingentin 1/3-dən çox ola bilməz - ki, heç bir dövlət dominant status əldə etməsin.

Aydındır ki, bu anlaşma Ankaraya imkan verir ki, məsələyə müdaxilə eləsin, həyatı maraqları olan bir bölgədə Rusiyanın birtərəfli qaydada hərbi cəhətdən, bu yolla möhkəmlənməsinə maneə yaratsın - təbii ki, Bakının etirazından sonra. Hər necə olmasa,

1 nömrəli təbii müttəfiqimiz olan Türkiyənin Azərbaycana sözü keçərlidir və Azərbaycan qardaş dövlətin maraqlarını gözdə tutub edə bilməz.

Sülhməramlı kontingent məsələsində 1/3 norması əsas münaqişə tərəfləri olan Bakı və İrəvan üçün əlbəttə ki, məcburi deyil. Onların qarşılıqlı razılığından, iradəsindən asılı olaraq nisbət dəyişə, münaqişə zonasına yalnız Rusiya, yaxud başqa dövlətin sülhməramlıları da yeridilə bilər. Bu, ilk növbədə Azərbaycanın suveren hüququdur və ATƏT-in məlum qərarına, beynəlxalq hüquqa əsla zidd olmayacaq. Tərəflər özləri razıdırsa, beynəlxalq birlik də bunu məmnuniyyətlə qəbul edəcək.

Azərbaycan isə əlbəttə ki, öncəliklə həm özünün, həm də Türkiyənin regiondakı maraqları və mənafeyini nəzərə almalı olacaq. Variantlardan biri Rusiya və Türkiyə qüvvələrinin bərabər (paritet) əsasında təmsilçiliyindən ibarət ola bilər.

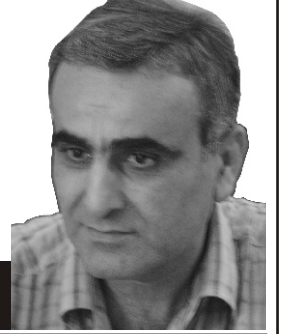
Sülhməramlılar məsələsi, bütövlükdə Dağlıq Qarabağ problemi ətrafında son durum və Kremlin diplomatik fəallığı böyük ehtimalla, iki gün sonra Azərbaycana səfər edəcək Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla onun Azərbaycanlı həmkarı İlham Əliyev arasında müzakirə predmeti olacaq. Bu xüsusda Ərdoğanın Bakı səfəri yenə ikiqat önəm daşıyır. O mənada ki, Azərbaycanda veriləcək birgə bəyanatlar Qarabağ nizamnaməsi mövzusunda da bezi yeni qənaətlərə yol açır.

Bir məqamı da qeyd etmək olar ki, Rusiya istəyə də, istəməyə də, Qarabağ problematikasını Suriya məsələsi kimi Türkiyəyə

irəli aparmaq mümkün olmayacaq. Bunu yəqin ki, Kremldə yaxşı anlaşırlar. Deməli, öncə Ankaraya-Moskva münasibətlərində bir ilqlaşma, barışıq və ya yumşalma olmalıdır. Əks halda, Rusiyanın Qarabağ söyləri regional supergüc olaraq Türkiyənin narazılığı və dirənisi ilə sıfırlana, yaxud tormozlana bilər.

Bunun baş verməməsi üçün Rusiyanın Türkiyəyə hansısa pozitiv jestlərinə ehtiyac var. "Su 24" insidentinə görə pozulan münasibətlərin bərpası isə indi ən çox Rusiyadan asılıdır. Əslində ABŞ və NATO-nun Güney Qafqazda güclənməsi Moskvani köhnə strateji tərəfdarı Ankaraya daha tez dil tapmaq zorunda qoyur. Çünki Rusiya təkbaşına, Türkiyəsiz bölgədə Qərbe qarşı geosiyasi tarazlıq yarada bilməyəcək. İkinci yandan, Ankaranın Qarabağ məsələsinin həllinə aktiv qoşulması Qərbin də maraqlarına uyğundur...

Bir düşmən - iki dövlət

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Sabah ermənilərin rəsmi ağlaşma günüdür. Ancaq budəfəki 24 aprel əvvəlkilərə bənzəməz. Budəfəki apreldə ermənilər məzlum toplum qismində, "türklərin nahaq yerə qırıp-çatdığı əzabkeş xalq" kimi deyil, 4 günlük müharibə nəticəsində dünyanın gözündə daha çox işğalçı kimi tanındılar. İşğalçı isə məzlum sayılmaz, işğalçıya işğalçı münasibəti olmalıdır - hər yerdə.

Erməniləri bu aprel ən çox məyus edən, təlaşlandırən da ilk dəfə olaraq dünyanın onlara Qarabağ məsələsində dəstək verməməsi, "Azərbaycanın təcavüzü" haqda köhnə nağılları qulaqardı etməsi oldu. Hətta Rusiya da təcavüzkar qahmar çıxmadı.

Təbii ki, bu, ilk növbədə erməni təbliğat maşınının fiaskosudur. Bunun ardınca əlbəttə ki, "genosid nağılları" əvvəlki qədər dünya üçün cəzbedici, effektiv, maraqlı ola bilməz, olmayacaq. Bu il belə bir mövzu, ümumiyyətlə, dünyanın gündəmində yox kimidir.

Ermənilər isə hələ də ümid edirlər ki, prezident Barak Obama heç olmasa, 2016-da "genosid" deyəcək. Amma artıq bəllidir ki, bunu deməyəcək. Prezidentliyinin 7 il yarımında erməni "dudkası"na getməyən Obama axırıncı aylarında belə bir xəyata yol vermədi? Əlbəttə ki, istisnadır. Hər halda, Obamanın daha Amerikanın erməni seçicilərinə ehtiyacı qalmayıb...

Bəllidir ki, Ermənistan, beynəlxalq erməni lobbisi saxta soyqırım iddialarından təkə Türkiyəyə qarşı deyil, həm də Azərbaycana qarşı - ərəzilərimizin, Dağlıq Qarabağın işğalına haqq qazandırmaq üçün təbliğat planında istifadə edir. Demək, Azərbaycan Ordusu 2-5 apreldə işğalçıya layiqli cəza, ağırlı qulaqburması verib onun təbliğat dişlərindən bir neçəsini sındırmaqla, dünyaya Ermənistanı cəzaya layiq ölkə kimi təqdim etməklə yüzdə yüz Türkiyəmizin də maraqlarına xidmət göstərib.

Qarabağ məsələsində qardaş ölkənin daima Azərbaycanın yanında olmasını şərtləndirən bir motiv də zəttən, budur. Ortaq düşmən, ortaqlar doğurur. "İki dövlət - bir düşmən" - necə deyirlər...

Yəqin ki, aprelin 24-də ermənilər yenə nəse eləməyə çalışacaq, bizə, ya da Türkiyəyə növbəti dəfə dil uzadaçaqlar. Amma bu dəfə yəqin ki, daha qorxaq, daha ürkək şəkildə. Çünki artıq fərqi yoxdur ki, həmin dil günün birində kökündən kəsilə bilər.

Təəssüf ki, aldığı dərslər xain qonşularımızı ağıllandırmır. Yenə Rusiyaya güvənib, Rusiyanın arxasında dayanıb Azərbaycana, Türkiyəyə yumruq silkələyirlər - iki əsas qonşu haqda barışıq haqda düşünmək əvəzinə. Bunu da yalnız həyasız erməni edə bilər ki, həm Rusiyanı söyür, həm də ondan mədət umur, yeni silah-sursat istəyirlər.

Rusiya isə 200 il öncəki kimi, yenə ermənidən məşaq qismində yararlanmaq fikrindədir. Odur ki, Türkiyə və Azərbaycanın ən qorxulu ortaqlar düşməni əslində Ermənistan yox, "ilana zəhər verən kərtənkələ" - Rusiyadır.

Türkiyə erməniləri bütün rus-türk müharibələrində yasaqları dövlətin deyil, Rusiyanın xeyrinə casusluq edib, türk ordusu haqda qarşı tərəfə məlumatlar ötürüb, əldə silahlı rus ordusunda türklərə qarşı vuruşublar. Amma Türkiyə bunun əvəzində onların başlarını tumarlanmalı imiş, heç olmasa, başqa ərəzilərə köçürməməli imiş.

XX əsrin sonu Qarabağda, Xocalıda törədilən qətləmlər, bəşəriyyət əleyhinə digər cinayətlər və soyqırım göstərdi ki, ermənilər gerçəkəndə də baş tumarlanmağa yox, məhz başı əzilməyə layiqdir. Ta ağıllanana kimi...

□ Analitik xidmət

Obama "soyqırım" ifadəsi işlətmədi

Ekspertlərə görə, ABŞ prezidenti Türkiyə ilə münasibətləri pozmayacaq, çünki...

ABŞ prezidenti Barak Obama 1915-ci ildə Osmanlı imperiyasında baş verən hadisələrlə bağlı illik müraciətində ermənilərin iddiasına "soyqırım" deməyəcək. "Report" Ermənistan KİV-inə istinadən xəbər verir ki, bunu Amerika erməni Milli Komitəsi bildirdi. İnfomasiyaya əsasən, təşkilata ABŞ prezidenti yanında Milli Təhlükəsizlik Şurasının rəsmi təmsilçisi məlumat verib. Qeyd edək ki, ABŞ prezidenti Barak Obama ötən il 1915-ci il aprelin 24-ü ilə bağlı erməni iddiasını "böyük faciə" adlandırmışdı.

Ekspert Natiq Miri isə musavat.com-a açıqlamasında bildirdi ki, əslində bu məsələ ermənilərin qondarma erməni soyqırım hadisəsini artıq qloballaşdırdığı üçün baş verir: "Çünki artıq dünyada əksər ölkələr belə bir faciənin baş verdiyini ən azından siyasi anlamda qəbul etdikləri üçün hər il aprelin 24-ü tarixində bu hadisəyə müxtəlif münasibətlər bildirilir. Eyni zamanda ABŞ-da da erməni lobbisi həm maliyyə, həm də siyasi cəhətdən güclü, təsirli olduğu üçün hətta ABŞ prezidenti səviyyəsində bu hadisəyə münasibət bildirmək məcburiyyəti yaranır. Əslində belə bir məcburiyyət yoxdur. Ancaq artıq çox təəssüf ki, aprelin 24-ü hadisəsi həm Fransada, həm də Amerika Birləşmiş Ştatlarında bir növ ənənəyə çevrilib ki, bu məsələyə prezidentlər səviyyəsində olsa da, öləri də olsa, toxunulur, münasibət bildirilir".

Ekspertin sözlərinə görə, Obama bu məsələyə bu il də soyqırım kimi yanaşmayacaq: "Çünki indiki şəraitdə qondarma hadisəyə münasibətdə "soyqırım" ifadəsinin işlədilməsi ABŞ-in dövlət maraqları çərçivəsində deyil. Regionun ən güclü və həlledici ölkəsi olan Türkiyə ilə indiki şəraitdə ABŞ-in münasibətlərinin pozulması qətiyyətlə uyğun və maraqlı deyil. Belə olduğu təqdirdə, cırdan Ermənistanla görə ABŞ-in Türkiyə ilə münasibətlərini pozması ehtiyac yoxdur. O mənada ki, Türkiyə həm NATO üzvü ABŞ-in müttəfiqidir. Başqa yəndən Türkiyə həm də Qərbi dünyasının təhlükəsizlik sisteminin önündə duran bir ölkədir. Ən azından, bu gün Qərb-Rusiya qarşılıqlı var və bu qarşılıqlı təbii ki, Rusiyanın önündə, onun qarşısını kəsə biləcək yeganə ölkə məhz Türkiyədir. Bu cür strateji yöndə baş verən geosiyasi hadisələrin çərçivəsində Türkiyə ilə münasibətləri pozmaq ABŞ-in marağında deyil. Ona görə mən düşünürəm ki, Obama indiki şəraitdə "gedən ayaqdır". Prezident kimi bu il öz vaxtını bitirir. Düşünürəm ki, o, Türkiyə ilə münasibətləri pozmaq istəsin. Yəni Obama Türkiyə ilə münasibətləri pozmayacaq, özündən sonra pis bir miras da qoymayacaq. Ötəri olaraq bu hadisəyə bir faciə xarakteri veriləcək, bununla da məsələ bitəcək".

Ekspert Ərəstun Oruclu isə qeyd edib ki, ermənilər üçün Obama tərəfindən "soyqırım" ifadəsinin işlədilməsinə ehtiyac var: "Çünki o, bir hüquqi termin kimi istifadə oluna bilər. Tanınma kimi istifadə oluna bilər. Söhbət böyük bir dövlətin başçısından gedirsə, bu, vacibdir. Həm də bütün Qərb ölkələrində bu tipli məsələlərə münasibət bildirilməsi normal bir hərəkət sayılır. Bu, normal siyasi jest sayılır. Hətta münasibət bildirilməyəndə də cəmiyyətdə bu, anlaşmazlıqla üzləşə bilər. Problemlərlə üzləşməmək üçün siyasətçilər də fikir bildirirlər, çalışırlar bu cür qınaqlardan yayınmaq məqsədi ilə münasibət açıqlanırlar. Adətən ifadənin seçiminə əsaslı olaraq hansı siyasi çıxarları ola bilər, maksimal ehtiyatlı sözlər işlədirlər".

Günün sonunda bəlli oldu ki, Obama erməniləri yenə məyus edib. ABŞ prezidenti Barak Obama 1915-ci il hadisələrinin 101-ci ildönümü ərəfəsində mövzu ilə bağlı yenə də ermənicə "Böyük Fəlakət" mənasına gələn "Meds Yeghern" sözünü işlədib.

Musavat.com xəbər verir ki, ABŞ prezidenti Obama bu sözləri İngiltərəyə rəsmi səfəri zamanı söyləyib. Prezident ötən illərdə də ermənicə "Meds Yeghern" ifadəsini işlətməmişdi.

Obama 2008-ci ildə prezident seçkiləri kampaniyasında 1915-ci ildə baş verən hadisələri "soyqırım" olaraq tanıyacağına söz vermişdi.

Lakin ABŞ lideri prezidentlik kursusuna oturduqdan sonra həmin hadisələrlə bağlı "Böyük Fəlakət" sözünü işlətməklə kifayətlənib.

□ Rəya RƏFİYEVA

"Azərbaycan genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlara başlayarsa, ermənilərin Mingəçevir SES-i, Səngəçal neft rezervuarlarını və əsas ixrac neft-qaz boru kəmərlərini strateji silahların tətbiqi ilə vuracağı barədə hədələri əslində yeni deyil. On ildən çoxdur ki bu bəyanatlar səsləndirilir".

Hərbi ekspert, "Azərbaycanın hərbi jurnalının baş redaktoru Rəşad Süleymanov bu fikirləri düşmən ölkənin son hədələri barədə "Yeni Müsavat"a danışarkən bildirdi. Onun sözlərinə görə, cavab olaraq strateji, həyati əhəmiyyətli mülki obyektlərə zərbələrin endirilməsi üçün qərarı qəbul edən adam gərək başıxarab olsun, öz ölkəsinin gələcəyini belə düşünməsin: "Belə bir hadisə baş verərsə, Ermənistan öz məhvinə qərar vermiş olacaq. Nəinki Qarabağ istiqamətindən, həm də Naxçıvandan Ermənistan Respublikasındakı bütün hərbi və mülki, strateji əhəmiyyət daşıyan obyektlərinin dəqiq və böyük dağıdıcı gücə malik silahlarla məhv edilməsi gerçəkləşəcək".

Hərbi ekspert işğalçı ölkənin hərbi infrastrukturuna diqqət yetirməyi vacib sayır: "Birinci baxışla görə, Ermənistanın əlində strateji obyektləri vurmaq üçün hansı silahlar var: R-17 "Scud-B" taktik ballistik raketdir ki, sovet ordusundan qalıb. Mənzili 300 km-ə qədərdir, kerosin yanacaq ilə işləyir və 1964-cü ildən istehsal olunur. İran-İraq, Əfqanıstandakı və təndəş müharibəsi, son olaraq Liviyada, Suriyada və Yəməndə gedən döyüşlərdə istifadə edilib. Onun dəqiqliyi azdır. Hansı ki, Liviyada atılan hədəfləri vura bilməmişdi. Yəməndən atılan raketlərin bir neçəsini Səudiyyə Ərəbistanının hava hücumundan müdafiə sistemi hədəfə çatmadan məhv edib".

R.Süleymanov qeyd etdi ki, Ermənistanın əlində bir qismi istismar ömrünün başa vurmuş, utulizasiya olunmalı 28 ədəd "Scud"un olduğuna dair məlumatlar var: "Scud" batareyaları Noyemberyan yaxınlığında və Gorusda yerləşir. Qarabağda "Scud" kompleksi yalnız Xankəndindəki paraplarda sərgilənib və onlar Gorusdan gətirilib, sonra isə geri qaytarılıb. Ermənistanın əlində 4 "Toçka-U" operativ-taktiki raket kompleksinin olmasına dair məlumatlar var. Bəzi məlumatlara görə, Ermənistan silahlı qüvvələrinin ehtiyatı sayılan bu komplekslər də Ermənistan Respublikası ərazisindədir. "Toçka-U" kompleksinin məsafəsi 120 km-dir. Son olaraq Ukraynada və Yəməndə gedən döyüşlərdə tətbiq olunub. WM-80 və AR-1A- çin istehsalı olan uzun mənzilli reaktiv yaylım atəş sistemi. Ermənistanın əlində 8 ədəd WM-80 və 6 ədəd AR-1A kompleksi mövcuddur. WM-80-in dörd maşını Qarabağda yerləşdirilib. Mənzili müvafiq olaraq 80-140 km təşkil edir. Son olaraq iki il əvvəl Ermənistan Rusiyadan əldə etdiyi 2S7 "Pion" özuyəriyən haubitsalarını təlimdə nümayiş etdirib. Atış mənzili 45-50 km təşkil edir".

Hərbi eksperte görə, Ermənistanın hərbi rəhbərliyinin "vuraram" təhdidləri də yuxarıda qeyd olunan sistemlərə dayanır: "Lakin bu sistemlərin -

reaktiv yaylım atəş sistemi və özuyəriyən haubitsalar istisna olunmaqla, digərlər ikisinin - "Scud-B" və "Toçka-U" raket atışlarının qarşısının alınması üçün Azərbaycanın hava hücumundan müdafiə sisteminin bütün imkanları mövcuddur. Ermənilərin bu sistemlərinin bütün bazaları və çıxış məntəqələri nəzarət altında saxlanılır

mək kifayət edər ki, Azərbaycanın HHM sistemi 1000 km-dək məsafədə hədəfləri aşkarlamağa, 5 metrədən 250 km-dək mənzildə, 5 metrədən 30000 metrədən yüksəklikdəki bütün təhdidləri məhv etməyə imkan verən müasir sistemlərlə təchiz olunub. O ki qaldı Azərbaycanın düşmənin cəbhənin dərinliyindəki strateji hə-

yüş radiusuna malik "Strela-10" sistemləri daxildir. Xankəndi yaxınlığında S-300 kompleksləri üçün çıxış mövqeyi yaradılsa da ermənilər bu kompleksləri Ermənistanla saxlayır, yalnız nümayiş üçün bölgəyə gətirirlər. Yeni Qarabağda S-300 mövcud deyil. Ermənistanın Qarabağdakı HHM sistemi 4 günlük müharibədə özünü de-

Ermənistan ağılsız addım atsa, bir ölkə kimi yer üzündən silinər - hərbi ekspertdən şok xəbərdarlıq

Rəşad Süleymanov: "Ermənilərin hər hansı səfəh addımı Azərbaycana Ermənistanla birdəfəlik haqq-hesab çəkməyə və Cənubi Qafqazı bu xəstəlikdən xilas etməyə əvəzsiz imkan verəcək"

və onların startdan qısa müddət ərzində havada və ya çıxış rayonunda preventiv zərbələrlə məhv edilməsi mümkündür. Qeyd edək ki, Mingəçevir SES və su anbarının hava zərbələrindən müdafiəsinə hələ SSRİ dövründən xüsusi diqqət yetirilib. Eləcə də Səngəçal rezervuarlarının, dənizdəki neft platformalarının havada hücumundan müdafiəsi ən yüksək səviyyədə və müasir texnologiyaların tətbiqi ilə həyata keçirilir. Bütün bu təhdidləri nəzərə alan Azərbaycan 2005-ci ildən "başdanxarab addımların" acı nəticəsi ilə üzləşməmək üçün HHM sistemini əhəmiyyətli şəkildə modernizə edib. Yeni sistemlərin alınması, silahlanmaya qəbulu ilə yanaşı, keçmişdən qalan HHM sistemləri, zənit-raket kompleksləri əsaslı şəkildə modernizasiya olunub. Müdafiə Nazirliyinin yaydığı məlumatlarda da mütemadi olaraq keçirilən təlimlərdə düşmənün bu və digər təhdidlərinin önənməsi ssenarilərinin nəzərdən keçirildiyini görmək olur. Bu gün bir faktı qeyd et-

dəflərinə zərbə endirmək üçün imkanının olub-olmamasına, bunun üçün Azərbaycanın əlində daha güclü, dəqiqliyi yüksək, dağıdıcı qüvvəsi böyük raket və zərbə aparatları mövcuddur. Hansıların ki, məsafəsi 700-1000 km civarındadır".

R.Süleymanov düşmənin acınacaqlı sonluğunu gətirəcək məqamlara da toxundu: "Qarabağdakı düşmən qüvvələrini sıradan çıxarmaq, onları əsas qüvvələrdən təcrid etmək üçün Ermənistan və Dağlıq Qarabağ birləşdirən Laçın dəhlizinə və Zod-Ağdərə yoluna iki üç tutarlı zərbə endirmək yetərlidir. Digər tərəfdən, Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun imkanları oradan nəinki Ermənistan qüvvələrinə arxadan, hətta muxtar respublikadan cəmi 80 km məsafədə yerləşən İrəvana dağıdıcı zərbələr endirməyə kifayət edir. Bunun qarşılığında ermənilərin Qarabağdakı HHM sisteminin mümkün qarşılıqlı önənməsi ssenarilərinin nəzərdən keçirildiyini görmək olur. Bu gün bir faktı qeyd et-

mək olar ki, doğruyla bilmədi. Onların əzələrinin müdafiənin ikinci əsəlonuna zərbə endirən Azərbaycanın məxsus Mi-24 helikopterinin RPQ-7 qumbaraatanından açılan atəşlə vurulmasını etiraf etməsi hər şeyi deyir. Digər tərəfdən, Qarabağdakı HHM sistemi güclü olsaydı, o zaman Azərbaycana məxsus kamikadze PUA-lar Xankəndi şəhərinin qısa məsafəsində yerləşən aeroporta zərbə endirə bilməzdi. Bütün bunlardan gələn nəticə: Ermənilərin açıqlamaları - bütün hallarda bu millətin xislətinə bələd olduğumuzdan heç zaman nəzərdən kənarla saxlamaq, təbirsizlik olmaz - yalnız hədələrə və öz daxillərində ruhu qaldırmağa hesablanıb. Ermənilərin hər hansı bir belə səfəh addımı Azərbaycana Ermənistanla birdəfəlik haqq hesab çəkməyə və Cənubi Qafqazı bu xəstəlikdən xilas etməyə əvəzsiz imkan verəcək. Ermənilər bunu yaxşı bilir və belə bir səhv addımla Ermənistanı minanın üstündə əyləşdirməzlər".

□ Cavid TURAN

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Qarabağ münaqişəsi zonasında nə hərbi, nə də sülh vəziyyəti davam edir. Bu, o deməkdir ki, mövcud status-kvo aprelin 2-də olduğu kimi, istənilən an qaynar fazaya keçə bilər. Ən böyük təhlükə də budur.

Əksər ekspertlərə görə, əgər 4 günlük savaştan sonra problemin dinc nizamlanmasında ciddi hərəkətlilik və nəticə olmasa, konfliktin buzu təzədən açıla bilər və bu dəfə atəşkəs əldə etmək, ola bilsin, əvvəlkindən qat-qat çətin olsun. Üstəlik, qarşıdan Azərbaycanın hərbi kampaniya aparması üçün əlverişli yay mövsümü gəlir.

Yəqin ki, belə bir perspektivi ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədr dövlətləri də yaxşı anlayır. Hələ ki onlardan biri - Rusiya fəal Qarabağ təşəbbüskarıdır. Ancaq nə dərəcədə bu, ciddi və səmimi xarakter daşıyır, Moskva doğrudanmı

ixtilafın həllində irəliləyişin olması üçün öz forpostu Ermənistanla təzyiqliq eləmək niyyətindədir, indilikdə bu kimi suallar açıq qalır.

Yəqin ki, önümüzdəki həftələrdə onlara bitkin cavablar olacaq. Məhz ondan sonra bəlli olacaq ki, münaqişə ətrafında situasiya hərbi variantı üzrə inkişaf edəcək, yoxsa sülh? Bir şeyi dəqiqliklə söyləmək olar ki, mövcud status-kvonun olduğu kimi qalması Azərbaycana sərf eləmir və işğala məruz qalmış tərəf kimi o, uzun müddət buna dözümlü göstərməyəcək. Ən əsası, buna artıq həmmi, o cümlədən həmsədr dövlətlər əminlik hasil edib.

Qarabağ

Sülh gecikərsə, boşluğu müharibə tutacaq...

Rusiyalı ekspert Qarabağda yeni savaşın tarixini açıqladı; Oleq Kuznetsov: "Şuşanın işğal günü - mayın 8-də erməni işğalçı qüvvələrinə yeni sarsıdıcı zərbə vurmaq üçün fürsətdir, Moskva azı, 3 gün susacaq, çünki..."

Sülh gecikərsə, boşluğu yüz-də yüz müharibə tutacaq.

"Mən əmindən də artıq əminəm ki, ilk qələbələri dandan azərbaycanlı hərbiçilər bundan sonra da Qarabağdakı işğalçı erməni qüvvələrini zəbt edəcəkləri ərazilərdən sıxışdırmaq üçün onlara zərbələr endirməkdə davam edəcək". Bu barədə rusiyalı siyasi analitik **Oleq Kuznetsov** münaqişə zonasında

yeni hərbi eskalasiyanın mümkünlüyünü vesti.az saytına şərh edərkən bildi-rib.

"**Şəxsən mən buna mane olacaq hər hansı siyasi, hərbi səbəb görmürəm**" - analitik qeyd edib: "Yeganə real maneə yalnız erməni əsgər və zabitlərinin açıq döyüşdə azərbaycanlı hərbiçiləri məğlubiyyətə uğratması ola bilər ki, bunun üçün də heç bir real zəmin görmürəm. "Qarabağın müdafiə ordusu" deyilən bir "ordu" öz səngərində ölməyə məhkumdur - özünün hərbi-texniki sahədə geriliyinin yerini yeni-yeni qurbanlarla doldurmaqla".

Ekspertə görə, Azərbaycan Dağlıq Qarabağdakı Ermənistan silahlı qüvvələrini əldən salma kursu götürüb və bu strategiya İrəvanda nə qədər etiraf etməkdən çəkin-sələr də, labüd uğura gətirə-

cək: "Üstəlik, mən təmas xəttində növbəti kəskinləşmənin tarixini də açıqlaya bilərəm".

Politoloq bu xüsusda deyib: "Mayın 8-i yaxınlaşır. Bu, erməni silahlı birləşmələri tərəfindən qeyd edilən Şuşanın işğal günüdür. Qondarma "Arsax dövləti"ndə bu, bayram hesab edilir. İki on illikdən artıq formalaşmış ənənəyə əsasən, bu ərəfədə cəbhə xəttində gərginləşmə olur. Fikrimcə, bu il də ondan qaçmaq mümkün olmayacaq. Vacib deyil, atəşi birinci kim açacaq. Bu, Azərbaycan ordusunun yeni lokal hücum əməliyyatına başlaması üçün ən əlverişli gündür. Nədən ki, Rusiyanın buna qarışmayacağına yüz faiz zəmanət var. Ən azı üç gün - mayın 7-dən 9-dək Qələbə Günü ilə bağlı bu zəmanət olacaq və Azərbaycan bu 3 gündə nə istəsə, onu öz

ərazisində eləməyə ixtiyar sahibidir. Sonra isə Kreml növbəti "sakitləşdirmə" mərhələsinə başlayacaq - hansı mərhələ ki, yalnız konflikt zonasında yeni hərbi-siyasi situasiyanın fiksasiyasından ibarət olacaq".

Rusiyalı politoloqun fikirlərini əslində işğalçı tərəfə sərt xəbərdarlıq kimi də dəyərləndirmək olar. Yəni İrəvan yenə danışıqlar prosesini süni surətdə uzadıb əngəlləməyə çalışacaq, qeyri-konstruktiv mövqe tutmaqda davam edəcəksə, o zaman bunun qarşılığını daha çox sayda hərbiçisini itirməklə alacaq. Aprelin 2-si Kəlbəcərin işğal günü idi. Mayın 8-i Şuşanın işğal günüdür. Sonra Laçın, Ağdam, Füzuli və başqa rayonlar gəlir. Ərazilərinə güc yolu ilə geri almaq üçün Azərbaycanın motiv-bəhanəsi qədərindən çoxdur...

Qarabağ məsələsinin dünyə düşməsinin birinci səbəbi - BMT böhranı

Baş katib həlli uzanan Qarabağ məsələsinə görə Bakı səfərindən imtina edib?

Dünyanın ən böyük beynəlxalq təşkilatı sayılan BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağ dair 4 qətnaməsi 20 ildən artıqdır ki, reallaşmamış qalır. Bu, əlbəttə ki, təşkilatın gücsüzlüyünü göstərməklə yanaşı, onun böhran içində olması, bir neçə superdövlətin iradəsindən asılı vəziyyətə düşməsinə xəbər verir.

Ancaq illərdir Türkiyə, Almaniya, Yaponiya kimi böyük dövlətlər BMT-nin işini yenidən qurmaq, strukturunu dəyişib onu daha işlək hala gətirmək üçün konkret təkliflər versə də, bu təkliflər havadan asılı qalır - çünki həmmi o supergüclər status-kvonun dəyişməsinə

maraq göstərmir. Bu üzdən də dünyada münaqişə ocaqları azalmağa əvəzinə artmaqdadır. Onlardan biri də üçüncü on illikdir tüstülənən Dağlıq Qarabağ konfliktidir. Ümid eləmək

olardı ki, iki gün sonra Bakıda keçiriləcək BMT Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci qlobal forumunda baş katib Pan Gi Munun iştirakı, heç olmasa, Qarabağ məsələsinin həllinə stimül verəcək. Əfsus ki, son anda baş katibin Azərbaycan səfərinin təxirə düşdüyü bəlli olub. Bəs səbəb?

"**BMT baş katibi Qarabağ münaqişəsinə dair suallardan çəkdiyini üçün Bakı və İrəvan səfərlərindən imtina edib**". Bu barədə politoloq **Elxan Şahinoğlu Pan Gi Munun aprelin sonunda Cənubi Qafqaz regionuna - Azərbaycana, Gürcüstana və Ermənistanla planlaşdırılan**

səfəri təxirə salmasına münasibət bildirərkən qeyd edib.

"Səfərin təxirə salınmasını baş katibin hansısa "təcili səbəblər"lə əlaqələndiriblər. Məncə, bu bəhanədir. BMT baş katibinin Bakıda Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci qlobal forumunda iştirakı öten ildən planlaşdırılmışdı. Məncə, "təcili səbəb" cəbhə bölgəsində 2-6 aprel döyüşləri ilə bağlıdır. Görünür, BMT baş katibi Bakıda ona verilə biləcək suallara cavab verməyə hazır deyil. Məsələn, o, "BMT-nin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı 23 il əvvəl qəbul olunan 4 qətnaməsi niyə yerinə yetirilmir" sualına cavabında nə deyə bilər ki? Ona görə də böyük ehtimalla BMT baş katibinin Bakıdakı forum iştirakçılarna videomüraciəti yayınlanacaq".

Politoloqa görə, Pan Gi Munun Bakıya səfərinin tə-

xirə salınması bir daha onu göstərir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində bu təşkilatdan real addımlar gözləməyə dəyməz. "Ancaq elə BMT-nin 4 qətnaməsi işğala son qoymaq üçün bizi geniş fəaliyyət imkanı verir" - ekspert əlavə edib.

Xatırladaq ki, Pan Gi Mun öten ilin noyabrında Antalyada keçirilən "Böyük 20-lər" in sammitindəki çıxışı zamanı da yaxın bölgədəki Qarabağ konfliktinə barədə heç bir söz söyleməmişdi. Aprelin 2-5-dəki mini-müharibə zamanı isə ümumi sözlərlə, münaqişə tərəflərinə şablon müraciətlə kifayətlənmiş,

Qarabağ dair məlum qətnamələri yada belə salmamışdı. Qərbdə, "20-lər" in sammitinə qatılan baş katib rəhbərlik elədiyi təşkilatın ali tədbirini boykot edir.

Doğrudur, BMT baş katibinin dünyadakı münaqişələrin yoluna qoyulmasında imkan və potensialı böyük deyil. Ancaq o, ən azından, formalizm və dünya düzeninin qorunması naminə beynəlxalq hüququn müdafiəsinə yönəlmiş quru bəyanatlar verib ədalətli mövqeyə sərğiləyə bilərdi. Bunu da etməsə, deməli, o da ikili standart siyasətinin əsirinə çevrilib.

Ölkədə pensiyaçılara kredit verilməsi dayandırılıb. Belə ki, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası kredit təşkilatları tərəfindən pensiyaçılara kreditlərin verilməsinin dayandırılması barədə qərar qəbul edib. APA-nın xəbərinə görə, qərar kredit təşkilatlarının aidiyyəti şəxslərinə göndərilib. Qadağanın hansı müddəti əhatə etdiyi məlum deyil. Qərarın qəbul olunmasına səbəb pensiyaçıların ödəniş qabiliyyətinin aşağı olması ilə bağlıdır. Hesab edilir ki, bu qərar problemlı kreditlərin həcmının artmasının nisbətən qarşısını alacaq. Palatadan rəsmi məlumat əldə etmək mümkün olmayıb. Ekspertlər isə musavat.com-a bu qərarı şərh ediblər.

Ekspert Vüqar Bayramov məsələ ilə bağlı musavat.com-a bildirib ki, pensiyaçılara kreditin verilməməsi ilə bağlı qərar kifayət qədər mübahisəli bir qərardır: "Çünki dünya praktikasında yaş qruplarına görə, ümumiyyətlə, insanın yaşına və peşəsinə görə qadağa tətbiq olunması yoxdur. Heç bir halda vətəndaşa onun yaşına görə kredit alıb-almaması qərarı verib bilməz. Kredit verilməsi kommersiya bankının səlahiyyətində olan məsələdir. Müştəriyə onun yaşından, peşəsindən, irqindən, cinsindən asılı olmayaraq kredit verilməlidir. Pensiyaçı müraciət edərsə, hansı iqtisadi əsaslarla kommersiya bankı həmin şəxsə kredit verməkdən imtina etməlidir? Bu baxımdan, yaş qruplarına görə qadağalar müəyyənləşdirilməsi heç bir halda arzuolunan deyil. Beynəlxalq praktikada yaş və peşəyə görə belə qadağaların müəyyənləşdirilməsi qəbulolunan deyil. Həmçinin kredit vermə səlahiyyəti banklarda olmalıdır. Banklar müraciət edən şəxsin kredit tarixçəsini yoxladıqdan sonra kredit verilməsi ilə bağlı qərar qəbul etməlidir. Güman edirəm ki, bu, mövcud problemlı kreditlərin ödənməsinə yardım göstərməyəcək və birmanalı şəkildə vətəndaşlara yaş qruplarına görə qadağaların müəyyənləşdirilməsi yol verilməzdir. O baxımdan daha məqsədəuyğundur ki, palata bu qərarına baxıb ləğv edilməsi ilə bağlı

addım atsın".

Ekspert Qubad İbadoğlu isə qeyd edib ki, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası absurd qərarlar verməklə məşğuldur. Onunu sözlərinə görə, bir müddət əvvəl valyuta ilə kreditlərinin verilməsini 1 ay müddətinə dayandıran Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası indi də kredit təşkilatları tərəfindən pensiyaçılara kreditlərin verilməsinin qadağasına dair qərar qəbul edib: "Qadağanın hansı müddəti əhatə etdiyi məlum deyil. Qərarın qəbul olunmasına səbəb pensiyaçıların ödəniş qabiliyyətinin aşağı olması ilə bağlıdır. İqtisadi məntiqə izah olunmayan bu yanaşma bir tərəfdən insan hüquqlarına ziddir, kommersiya banklarının sərbəst fəaliyyətinə müdaxilədir. Digər tərəfdən də sosial müdafiə sistemində ciddi zərərdir, eləcə də Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası məlum qərarı ilə biznesin və istehlakçılarnın alıcılıq qabiliyyətini, işgüzar fəaliyyətini aşağı salmaqla iqtisadi tənəzzülü daha da dərinləşdirir. Hesab edirəm ki, bütün pensiyaçılara eyni kateqoriyada yanaşmaq, onların hamısının ödəniş qabiliyyətinin aşağı olmasını düşünmək yanlışdır. Birincisi, pensiyaçıların özləri fərqli kateqoriyada müxtəlif səviyyədə təqaüd alırlar. Onlar arasında hətta bu gün işləyənlərin əmək haqlarından çox aylıq təqaüd alanlar da vardır. İkincisi, pensiyaçıların arasında işləyənlər, təsərrüfatla və fərdi bizneslə

Ölkədə pensiyaçılara kredit verilməsi dayandırıldı

Ekspertlər səbəbləri göstərir; "Qərar qanunsuzdur, amma..."

məşğul olanlar da vardır ki, onların da ödəmə qabiliyyətinə şübhə etməyə dəymir. Üçüncüsü, bəzi pensiyaçılar banklarda əmanətlərə malikdir, onlar depozitlərdən, əmlaklarını kirayə verməsindən və digər mənbələrdən də əlavə gəlirlərə malikdir. Nəhayət, hətta işləməyən və digər gəlirlərə malik olmayan pensiyaçıların yaşamaq hüququ konstitusiyada təsbit olunub və onların da borc vəsaitlərindən faydalanmaq hüququ vardır. Pensiyaçılar üçün bir çox ölkələrdə

hətta sosial kredit paketləri də təqdim olunur. Görəsən, pensiyaçılara kredit verilməsini qadağan edən Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının tələbələrə kredit verilməsinə münasibəti necədir? Axı tələbələrin təhsil aldığı dövrdə ödəniş qabiliyyəti ümumiyyətlə olmur".

Ekspert Samir Əliyev isə bildirib ki, palata fəaliyyətə başlayandan hələ ki qadağalar üzərində işini qurub: "Bir neçə həftə öncə xarici valyutada istehlak kre-

ditlərinin ən azı 1 ay verilməsinin dayandırılması haqqında qərar vermişdi. İndi də oxşar qadağa pensiyaçılara münasibətdə tətbiq edilir. Yəqin ki istər xarici valyutada istehlak kreditlərinin verilməsinə, istərsə də pensiyaçılara kredit verilməsinə tətbiq edilən qadağanın taleyi ilə bağlı yaxın zamanlarda palata son qərarını verəcək. Hər bir halda ümid edirəm bu qadağalar qısamüddətli olacaq. Əks halda, çürümüş taxta körpü üstündə birtəhər duruş gətirən bankların ayağı altındakı dirəkləri çəkmək onların dərin çaya düşməsinə gətirib çıxara bilər. Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası siyasəti qadağalar yox, məhdudiyetlər üzərində qurmalıdır. Pensiyaçılara tətbiq edilən qadağa bütün banklara yox, bir neçə banka, xüsusilə də pensiyaların verilməsini həyata keçirən banka zərər vuracaq. Pensiyaçıların isə kreditə əlçatanlığını məhdudlaşdıracaq. Əslində bu sahədə müəyyən islahatların aparılmasına ehtiyac var idi. Çünki aylıq pensiyası bir neçə yüz manat olan və riskli kateqoriyaya daxil olan pensiyaçılara uzun müddətə iri məb-

ləğdə, 15 min manata qədər kreditin verilməsi təhlükəli idi. Əlbəttə, pensiya kimi stabil olan və əsasən dövlət duran aylıq gəlir bu riskləri azaldır. Çünki pensiyaçının ixtisar olunmaq və ya iş yerinin bağlanması kimi riski yoxdur. Ən əsası isə vaxtı-vaxtında bank hesabına oturur və bank onu problem çəkmədən hesabdan götürə bilər. Düzdür, pensiyaçılardan kartı yığan banklar da var və bu qanunsuzdur. Burada yeganə təhlükə sağlamlıqla bağlıdır. O da aydındır ki, aylıq qazancını rəsmi təsdiq edə bilməyən ailə üzvləri üçün pensiyaçı ata-ana və ya baba-nənə kreditə çıxış imkanı idi. İndi bu imkan da bağlandı. Fikrimcə, palata pensiyaçılara verilən krediti məhdud da olsa bərpa etməlidir. Məhdudiyət ilk növbədə kreditin məbləğində tətbiq edilə bilər. Bu məbləğ ən çoxu 5 min manat ola bilər. Kreditin verilmə müddətini 1-2 ilə qədər azaltmaq olar. Üstəgəl, banklar da öz növbəsində digər müştərilərlə müqayisədə pensiyaçılara verilən kreditlərin illik faiz dərəcələrini aşağı salmalıdır".

□ Rəy RƏFİYEVA

"Amerika lotereyası"

bilməli olduğumuz faktlar...

ABŞ-da yaşamaq üçün verilən vəsiqəni necə almaq olar, bunu əldə etmənin üsulları nələrdən ibarətdir?

"Yeni Müsavat" son illər dünyadakı miqrant axını fonunda Amerikanın əcnəbilərə öz qapılarını necə açdığını araşdırdı və ortaya maraqlı nəticələr çıxdı. Ümumiyyətlə, "Green card" ABŞ-da yaşamaq üçün verilən vəsiqədir. Bu vəsiqə ilə Amerikada istədiyiniz qədər yaşaya və işləyə bilərsiniz.

ABŞ dövlətinin ildə 1 dəfə keçirdiyi pulsuz lotereya proqramına müraciət etməklə onu əldə etmək mümkündür. Bu proqrama qoşulmaq Amerikada (və ya xaricdə) qanuni şəkildə yaşamağın və ya işləməyin ən asan yoludur. Beləyə isə "Green card" insana çox şey qazandırır. Bunlardan biri ailə üzvlərinizlə birlikdə, Azərbaycan vətəndaşlığınızı itirmədən Amerikada daimi yaşamaqdır. Digəri Amerikada qanuni şəkildə istədiyiniz işdə işləmək və ya oxumaq, eləcə də Azərbaycanı Amerikada tanımaq imkanı qazanmaqdır.

Müraciət edə biləcək şəxslərin kimliyi ilə bağlı hər hansı məhdudiyət yoxdur. 17 yaşdan yuxarı hər kəs (və ya orta məktəbi bitir-

miş hər kəs) bunun üçün müraciət edə bilər. Üstəgəl, müraciət etmək üçün ingilis dili tələb olunmur.

Konqresin təsdiqlədiyi Müxtəliflik İmmiqrant Viza Proqramı hər il Dövlət Departamenti tərəfindən idarə olunur. Milliyyət və İmmiqrasiya Aktının 203-cü bəndi (c) Birləşmiş Ştatlara immiqrasiya göstəriciləri tarixən aşağı olan ölkələrin vətəndaşları "müxtəliflik immiqrantları" adlanan viza

ilə (DV) təmin edir.

2016-cı il Maliyyə İli üçün 50.000 müxtəliflik vizası (DV) veriləcək. Müxtəliflik vizası proqramında qeydiyyatdan keçmək üçün ödəniş tələb olunmur.

Lotereyada seçilmiş ərizəçilər müxtəliflik vizası almaq üçün sadə, ancaq sərt tələblərə uyğun gəlməlidirlər. Kompüter ərizəçilər arasında təsadüfi seçim aparacaq.

Vizalar altı coğrafi region üz-

rə aparılır və hər bir regionda heç bir ölkə bir il ərzində mümkün DV lotereyalarının yeddi faizindən çoxunu ala bilməz.

Bu, işləmək üçün xarici ölkələri, xüsusən də Amerikanı "gözləti" edən vətəndaşlarımız üçün ciddi informasiya sayılır.

ABŞ Konqresi bu lotereyanı niyə yaradıb? Səbəb burada tək-cə qohumları olan və ya işləyən adamların yox, bütün dünyada yaşayan insanların Amerikaya gəlib yaşamaq şansı olsun. Amerika özü də miqrantlar ölkəsidir. Miqrantlar ölkəsi olaraq 1955-ci ilə qədər ABŞ-a ayaq basan şəxs əgər tibbi baxışdan keçirildisə, ona avtomatik icazə verildirdi ki, burda qalsın. Bu, ölkəyə gəmi ilə gələn şəxslərə aid idi. Bu mühasirləri deportasiya etmirdilər. Amma indi Amerika bütün miqrantlara qapısını açıq qoya bilməz. Bu isə indiki nəsi üçün ədalətli sayılmır. Ona görə də ABŞ öz qapısını simvolik açıq saxlayır ki, keçmiş zamanlarda olduğu kimi yenə də dünyanın hər yerindən bura miqrantlar gəlsin. Bunun üçün də hər il "Green card" lotereyasını keçir-

rirlər. Ancaq say məhdudiyəti var: 50.000 nəfər. Çünki praktiki baxımdan ki, "Green card"ın hamıya verilməsi mümkün deyil. Hökumət bu aksiya ilə mesaj çatdırır ki, Amerika hələ də miqrantlar ölkəsidir. Hətta dünyanın ən ucqar kəndində yaşayan şəxsin də Amerikada yaşamaq şansı var. Ən ədalətli yol kimi də lotereya forması seçilib.

Müraciət üçün şərtlərə gəlincə, "Green-card" almaq istəyən şəxsin ən azı məktəb dərəcəsi və ya 2 illik iş təcrübəsi olmalıdır. Fərdi müraciət üçün yaş məhdudiyəti 18-ə qədərdir. Yəni 18 yaşdan aşağı olanların valideynləri müraciət edə və ərizədə uşaqlarının da adını göstərə bilər.

Amerikada yaşayan hər bir adama yaşamaq və işləmək icazəsi verilir. Ona təcili tibbi yardım lazım olanda edilir. Amma ABŞ sosial yardımlar ölkəsi deyil. Sosial yardımlar ölkə vətəndaşları üçündür. Çox adam düşünür ki, "Green card" alsın, ABŞ hökuməti onu işlə təmin edəcək. Bu, yanlış yanaşmadır. "Green card" udmaq Amerikada leqal şəkildə iş tapa, yaşaya bilmək icazəsi deməkdir. Bunun özü elə böyük bir təminatdır.

Lotereya qaliblərini kim və necə seçir? Xüsusi kompüter proqramı təsadüfi yolla seçir. Dövlət Departamentinin bununla məşğul olan ayrıca şöbəsi var. Kompüter proqramının seçdiyi ərizəçiləri sonradan ABŞ-ın regional konsulluqları müsahibəyə, yeni canlı ünsiyyətə dəvət edir. Burada seçim aparılır, sadəcə, ərizəçinin "Green card" lotereyasında qeydiyyatdan keçmək üçün verdiyi məlumatlar eyni şəkildə yoxlanılır.

"Green card" da qeydiyyatdan keçmək üçün ödəniş tələb olunmur. Amma ingilis dilini bilməyən və ya hansısa səbəbdən anket-ərizəni doldurmaqda çətinlik

çəkənlər yardım üçün firmalara müraciət edir ki, bu zaman da xidmət haqqı ödənilir.

Amma bu məsələdə saxta-karlıqla məşğul olanlar da var. Saxta şirkətlər ərizəçilərə yazırlar ki, ABŞ hökuməti qeydiyyat üçün hansısa məbləğdə pul istəyir. Və ya reklam edirlər ki, 1000 dollar ödəyin, sizə "Green card" qazanmağa təminat verək. Dövlət Departamenti də bəyan edir ki, heç kim, hətta departament rəsmisi də sizə bu təminatı verə bilməz. Bəyaz dediyim kimi, seçim xüsusi kompüter proqramı ilə təsadüfi aparılır.

Anketi ABŞ Dövlət Departamentinin saytına daxil olmaqla əldə etmək olar. Anketi o saytdan doldurmaq lazımdır. Hansısa şirkət sizə "Green card" almaq üçün yardımını təklif edərsə, bu, o deməkdir ki, onlar anketin doldurulmasını üçün texniki yardım edirlər. Sonradan kod göndərilir. Bəzi şirkətlər bunu edir. Bu xidmətin qiyməti 50 dollardır.

"Green card" qazana bilmək üçün ingilis dilini bilmək şərt deyil. Dünyanın hər yerində insanlara şans yaradılır ki, Amerikaya köçsünlər.

Hesab edək ki, vətəndaş lotereyada seçildi. Seçildəndən sonra bəzi ödəmələr olur. İlk mərhələdə anketi doldurub qeydiyyatdan keçirəndə ekranda nəticəni yoxlamaq üçün vətəndaşa aid kod yazılır. Həmin o kodla sayta girib deqiqləşdirmək olur ki, lotereyanı qazanmışsınız. Yeni canlı ünsiyyətə dəvət edilir. İnsanların bundan sonrakı mərhələdə hüquqşünasla məsləhətləşməsi daha uyğundur. Çünki hansısa kiçik bir yanlışlıq ucubatından şansın itirilməsi mümkündür.

"Green card" adama öz ölkəsinə gedib-qayıtmağa icazə verir. Amma öz ölkənə daimi qayıda bilməzsən.

□ Sevinc TELMANQIZI

Son günler mediada, sosial şəbəkələrdə dələduzluq hallarını əks etdirən çoxsaylı videolar paylaşılır. Bu fırıldaqçılar müxtəlif yollarla insanların ciblərinə girirlər. Daha çox onlar özlərinin yazıq, köməksiz vəziyyətdə olduqlarını göstərməklə, vətəndaşlardan müəyyən məbləğdə pul alırlar. Elə sosial şəbəkələrdə bugünə qədər yayılan bir video da buna sübutdur. Belə ki, videoda xanım sürücü bir müddət öncə bir kişi sürücüyə yardım etdiyini və sonradan aldandığını bildirib.

Videodan belə aydın olur ki, dələduz kişi sürücü aeroport yolunda avtomobilləri saxlayaraq maşının nasaz olduğunu deyir və avtokara pul lazım olduğunu iddia edərək insanlardan maddi köməklik istəyib. Qadın sürücü də həmin dələduza 15 manat verərək yaxılıq etdiyini zənn edib. Ancaq həmin dələduz daha sonra "Gənclik" metro stansiyası yaxınlığında sürücünün yenidən qarşısına çıxıb və eyni sözləri bir daha təkrarlayıb. Belə olan təqdirdə, xanım sürücü aldandığını dərk edib və onu təhqir edərək bunun doğru hal olmadığını bildirib.

Bundan başqa, "Yeni Müsavat"a daxil olan məlumata görə, bir çox şəxslər övladlarının xəstə olduqlarını bildirərək, insanlardan pul yığırlar. Onlara daha çox gecə saatlarında, şəhərin müxtəlif yerlərində rast gəlinir. Əllərində uşaq fotosu tutan bu şəxslər guya övladlarının xəstə olduğunu və əməliyyat üçün pula ehtiyaclarının olmasını bildirirlər. Ağlayaraq insanlardan yardım uman şəxslər bu üsulla qarşılarında psixoloji təsir də etməyi bacarırlar və onun "əlini cibinə salmasına" nail olurlar.

Elə əməkdaşımız Fəxriyyə Abdullayevanın da başına buna oxşar hadisə gəlib. Əməkdaşımız bildirir ki, ötən il səhər saatlarında heyətlərində kiminsə ağladığını eşidib: "Baxdım ki, bir qadın ağlayaraq övladının qəza keçirdiyini bildirir. Qadın deyirdi ki, övladım dəfələrlə əməliyyat olunub, ancaq növbəti əməliyyata pulumuz çatmır. Buna görə həkimlər də onu əməliyyat etmirlər. Ötən il hər birimizin ona üreyi yandı və əlimizdən gələn köməkləri etdik. Bu günlərdə gördüm yenə də heyətdə kimse ağlayır. Baxdım ki, həmin qadındır və yenə də eyni sözləri deyir. Qonşular soruşdular ki, bəs sənin oğlun sağalmadı? Ötən il əməliyyat necə oldu? Qadın cavab verdi ki, mən bu heyətə gəlmişəm ki? Başa düşdük ki, qadın yalan deyirmiş və bu üsulla insanların hislərinə təsir edib pul yığmış".

Ümumiyyətlə, ölkə miqyasında insanların dələduzluq yolu ilə pulunun mənimsənilməsi halları çoxalıb.

Psixoloqlar bildirirlər ki, məhz bu cür hadisələr insanlarda inamsızlıq yaradır və nəticədə həqiqətən ehtiyacı olana belə heç kim köməklik etmir, ona inanmır. Mövzu ilə bağlı

Dələduzların sayının artması cəmiyyəti hara aparır...

Fırıldaq yolu ilə pul qoparmağa çalışanlar çoxalıb; **Dəyanət Rzayev:** "İnsanlarda abır-həya gedəndən sonra onu bərpa etmək çətin məsələdir"

Dəyanət Rzayev

"Yeni Müsavat"a psixoloq **Dəyanət Rzayev** bu kimi halların cəmiyyətə necə təsir etməsindən danışdı. O bildirib ki, dələduzluq hallarının cəmiyyətdə artması bu halın insanların gözündə adıləməsinə səbəb ola bilər. Bu isə əlavə fəsadlara yol açar.

"Ümumiyyətlə, insan kiminsə yanında özünü alçaldıb pul istəməz. Burada psixoloji mə-

qamlarla bərabər, sosial problemlərin də təsiri var. Kimlər ki, özlərinə dilənməyi sığdırmırlar, onlar artıq dələduzluq yolunu seçirlər. İşsizlik artdığı üçün insanların bu kimi dələduzluq, dilənçilik yolu ilə pul əldə etməsi halları son zamanlar həqiqətən də çoxalıb. Dilənmək ənənəsi daha çox qaraçılara xasdır. Eyni zamanda dələduzluq da müəyyən millətlərdə daha çox mü-

şahidə olunur. Bu, türklərə xas olan məsələ deyil. Baxırsan ki, cavab oğlandır, əlində avtomobil açan tutub bildirir ki, maşının xarab olub yolda qalmışam və mənə yardım edin. Bu kimi hallardan cəmiyyəti xilas etmək üçün insanlar əməyə cəlb etmək lazımdır. Artıq dələduzluq və dilənçilik halları getdikcə cəmiyyətdə adi qəbul edilir. Bu isə ona aparır ki, heç zaman özünə belə halları sığdırmayan insanlar da müəyyən zaman sonra dələduzluqla məşğul ola bilərlər. Cəmiyyət belədir ki, nə qədər çox adam hansısa bir neqativ işlə məşğul olursa, ilk əvvəl neqativ görünən bu iş, sonradan cəmiyyət tərəfindən həzm edilir və adıləməsi".

D. Rzayev bildirib ki, bu kimi məsələlərə sosial qınaq azalmağa doğru gedir: "Bu kimi

halların artmasına səbəb işsizliklə bərabər, həm də iş saatının çox olmasıdır. Bəzi firmalar, kafelər, mağazalar var ki, insanları 12 saat işlədib 250-300 manat maaş verirlər. Bu hal insanların psixologiyasına da təsir edir. İnsanlar artıq öz həyatlarını yaşamağa vaxt tapmırlar. Belə olduğu halda gedib asan "işlər"lə məşğul olurlar. Bu isə yuxarıda qeyd etdiyim kimi, cəmiyyətə mənfi təsir edir. Artıq insanlar ehtiyacı olanlara belə inanmayıb, onlara yardım etmək istəmirlər. Sadaladığımız arqumentlər bəlkə də kiçik görülməli. Ancaq cəmiyyətin gələcəyinə mənfi təsir edən, böyük nüanslardır. Loru dildə desək, insanlarda abır-həya gedəndən sonra onu bərpa etmək çətin məsələdir".

□ ƏLİ RAİS

Xəzər dənizi ilə Fars körfəzi birləşdirilsə...

Yeni kanalın tikintisi baş tutsa, Azərbaycanın qazancı nə olacaq? Ekspertlərin fikirləri haçalanır

Rusiya ilə İran uzun illərdən bəri müzakirə edilən layihəni həyata keçirmək niyyətindədir. Söhbət Xəzər dənizi ilə Fars körfəzini birləşdirəcək gömiçilik kanalının inşasından gedir. Layihənin tezliklə gerçəkləşdirilməsi gözlənilir. Artıq indidən onu İranın "Süveyş kanalı" da adlandırırlar.

Bu layihəni İranla Rusiyanın birgə reallaşdıracağı gözlənilir. Layihənin dəyəri yeddi milyard dollar proqnozlaşdırılır. Ehtimallara görə, onu 2030-cu ilə başa çatdırmaq planlaşdırılır.

Xəzər dənizinə çıxan ölkələr - Azərbaycan, Qazaxıstan, Türkmənistan, Rusiya və İran - onun sayəsində neft və qazı achiq dənizə nəql edə bilərlər. Ehtimal olunur ki, bu, Cənubi Qafqaz və Xəzəryanı dövlətlərin iqtisadiyyatını canlandıracaq.

Məlumata görə, kanalın ümumi uzunluğu 700 kilometrə yaxın olacaq. Kanalın tikintisinə qolları ilə bərabər 10 milyard dollar xərcləmək nəzərdə tutulur. Hesablamalara görə, layihəyə yatırılan investisiya 5 il ərzində geri qayıdacaq.

İlham Şaban

Xəzər dənizi-Fars körfəzi kanalı layihəsində İran və Rusiya ilə yanaşı, digər Xəzəryanı ölkələr olan Azərbaycan və Qazaxıstan, o cümlədən də Türkmənistan da maraqlıdır. Çünki bu kanal Xəzəryanı ölkələrin Fars körfəzi üzərindən dünya okeanına çıxışını təmin edəcək. Habelə onlar kanalla Fars körfəzi istiqamətində yükdaşımalar üçün imkan qazanaçaq.

Bəs görsən, iqtisadçılar bu kanalın əhəmiyyətini necə qiymətləndirirlər?

Neft Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri İlham Şaban "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirib ki, bu kanalın çəkilməsi üçün heç bir iqtisadi əsas yoxdur: "Bu, iqtisadi baxımdan tamamilə yararsız bir layihədir. Heç bir iqtisadi əsası yoxdur. Çünki Xəzərlə digər bölgələrin daşımaları arasında elə bir iqtisadi əlaqə mövcud deyil. Ona görə də bu layihəyə yatırılacaq 10 milyard dollar vəsaiti geri qazandırmaq çətin olar. Rusiya ilə İran arasında qarşılıqlı iqtisadi əlaqələr 1 milyard dollardır. Bu

ölkəni bir-birinə bağlayan heç nə yoxdur. Bu baxımdan bu kanalın çəkilməsinin heç bir iqtisadi əsasının olmadığı qənaətinə deyəm".

Iqtisadçı ekspert Qubad İbadoğlu isə bu layihənin Xəzəryanı ölkələrin iqtisadiyyatına müsbət təsir edəcəyini bildirdi: "Bu, kifayət qədər böyük proyektidir. Bizim bölgə üçün bunu meqaprojekt adlandırmaq olar. Amma nəzərə alsaq ki, dünya iqtisadiyyatının mərkəzi Avropadan Asiyaya, Qərbdən Şərqə gedir. Bundan əlavə, İrandan sanksiyalar götürüldəndən sonra Rusiyanın izolyasiyası ola bilər ki, bu layihələri aktuallaşdırıb. Çünki bu məsələlər zaman-zaman müzakirə olunub, amma heç vaxt indiki qədər aktual olmayıb. Əgər bu layihə baş tutsa, Azərbaycan üçün də faydalı ola bilər, ölkəmizin neft məhsulları bazarı şaxələndirə bilər. Bu körfəz həm də Azərbaycanın neqliyyat xərclərinin azalmasına əhəmiyyətli rol oynaya bilər. Çünki bu körfəz artıq Xəzər dənizi vasitəsilə okeana çıxışı təmin edəcək və Azərbaycanın yükdaşımalarının coğrafiyasına müsbət təsir göstərəcək. Bu layihədə Rusiyanın da marağı var. Fars körfəzi, Bəndər Abbas limanı dünyanın ən mühüm biznes mərkəzlərindən biridir. Bu layihənin reallaşması yəqin ki, uzun zaman tələb edir. İndiki halda maliyyə məsələsi də əhəmiyyətlidir. Nəzərə alsaq ki, dünya bazarında neftin ucuzlaşması həm İranın, həm də Rusiyanın iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərib. Bu baxımdan maliyyələşmə məsələsində çətinlik ola bilər".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

İranla Azərbaycanın dəmiryol xəttinin birləşməsi iqtisadiyyatımıza nə verəcək?

Aprelin 20-də İranla Azərbaycan sərhədində Astara çayı üzərində tikiləcək dəmiryol xətlərini birləşdirən körpünün təməli qoyuldu. Müqaviləyə görə, İran Astarası ilə Azərbaycan Astarasını birləşdirəcək 80 metrlik dəmir yolu körpüsü 100 milyon dollara başa gələcək. Rəsmilərin gözləntilərinə görə, bu körpünün çəkilməsi ilə regionda ticarət tamamilə dəyişəcək. Şimal-Cənub beynəlxalq neqliyyat dəhlizinin önəmli həlqələrindən olacaq dəmir yolu körpüsünün eni 10, uzunluğu isə 82 metr olacaq. 3 aşırımlı və 4 dayaqlı körpünün üzərində hər iki istiqamətdə qatarların hərəkətinin təmin olunması məqsədilə iki xətt quraşdırılacaq. Qeyd edək ki, İran ərazisində Qəzvin -Rəşt-Astara dəmir yolunun çəkilişi isə final mərhələsindədir və onun əsas yola birləşdirilməsi gündəlikdədir. Azərbaycanla İranın dəmiryollarının birləşməsi Hindistandan Şimali Avropaya qədər 5200 kilometrlik dəmir yolu xətti yaradacaq. Bununla malların daşınmasının vaxtı 45 gündən 20 günədək azalacaq.

Vüqar Bayramov

Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev bu körpü ilə bağlı açıqlama verərək bildirir ki, Astara-Astara dəmiryolunun açılışı ildə 5 milyon ton mal daşımağa imkan verəcək və gələcəkdə bu, 10 milyon tona çatacaq.

Iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, Azərbaycanla İran arasında dəmiryol xətlərinin birləşməsi təkə iki ölkə arasında neqliyyat sisteminin asanlaşmasını deyil, həm də Azərbaycan vasitəsilə İran və Rusiyanın birləşməsi anlamına gəlir: "Azərbaycan dəmir yolu xətti ilə Rusiyaya, yeni Moskvaya birləşib. Bu, imkan verəcək ki, Azərbaycan tranzit ölkə olaraq, faydalana bilsin. Rusiyadan Azərbaycan üzərindən İrana yük daşımaları asanlaşacaq. Eyni zamanda Rusiya da İran üçün vacib bazarlardan birinə çevriləcək. Dəmiryol neqliyyatı iş adamları üçün kifayət qədər sərfəlidir. Çünki xərci azdır, daşınan mallar daha az vəsaitlə bazara çıxış imkanı əldə edir. Bu müsbət məqamdır və Azərbaycanla bu dəmiryol xəttindən istifadə edərək İranla idxal-ixrac əməliyyatlarını genişləndirəcək. Həm də tranzit ölkə kimi beynəlxalq yükdaşımalarla gəlir əldə etmək imkanları qazanacaq. Bu baxımdan gələcəkdə, Azərbaycan üçün beynəlxalq yükdaşımaların əsas prioritet məqamlardan biri olacağına nəzərə alsaq, bu dəmir yolu birləşməsi həm də maliyyə təminatının bir elementi olacaq".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Zərdab və Ağcabədidən Bakıya gətirilən təhlükəli ətlər məhv edildi

Aprelin 19-da Dövlət Baytarlıq Nəzarəti Xidmətinin (DBNX) mütəxəssisləri Daxili İşlər Nazirliyinin Baş İctimai Təhlükəsizlik İdarəsinin karantin tədbirlərini təmin edən əlahiddə polis taburunun əməkdaşlarının iştirakı ilə mənşəyi məlum olmayan, baytarlıq-sanitariya cəhətdən keyfiyyəti və təhlükəsizliyi şübhə doğuran ət və ət məhsullarının satışının qarşısını almaq məqsədilə reydlər keçirilib.

DBNX-dan APA-ya verilən məlumata görə, reydlər zamanı Ağcabədi rayonunun Aşağı Avşar kəndindən Bakıya satış məqsədi ilə gətirilən, Şamxal Nəbiyevin idarə etdiyi "Daewo Nexia" markalı, 99-AU-715 dövlət nömrə nişanlı minik avtomobilində aşkar edilən (2 ədəd iribuynuzlu heyvan, 6 ədəd xırdabuynuzlu heyvan cəmdəkləri, daxili orqanlar) 500 kq və Zərdab rayonunun Körpükənd kəndindən paytaxta satış məqsədilə gətirilən, Nadir Qasımovun idarə etdiyi "Ford Transit" markalı 90-LX-763 dövlət nömrə nişanlı yük avtomobilində aşkarlanan (4 ədəd iribuynuzlu heyvan cəmdəyi, daxili orqanlar, 5 ədəd baş-ayaq) 600 kq miqdarında mənşəyi məlum olmayan, qida üçün yararlılığı şübhə doğuran, sağlamlığına və haradan alınmasına dair heç bir müşayiətedici sənədi olmayan heyvan ətlərindən götürülən nümunələrin Res-

publika Baytarlıq Laboratoriyasında müayinəsi başa çatıb.

Laboratoriyada aparılan bakteriooloji müayinələrin nəticəsinə görə, həm Ağcabədi rayonundan, həm də Zərdab rayonundan gətirilən ətlərdə bakteriooloji çirklənmə aşkar olunub. Biokimyəvi müayinə zamanı isə ətlərin keyfiyyətsiz və baytarlıq-sanitariya cəhətdən yararsızlığı müəyyən edilib. Eləcə də müayinə zamanı Ağcabədi rayonunun Aşağı Avşar kəndindən "Daewo" markalı, 99-AU-715 dövlət nömrə nişanlı minik avtomobili ilə Bakı şəhərinə satış üçün gətirilən ətlərin aqoniyə vəziyyətində və ya öldükdən sonra kəsilmiş iribuynuzlu heyvan-

ların ətləri olduğu müəyyən edilmişdir.

Həm Ağcabədi, həm də Zərdab rayonlarından gətirilən mənşəyi naməlum, keyfiyyətsiz, baytarlıq-sanitariya cəhətdən yararsız, aqoniyə və ya öldük-

dükdən sonra kəsilmiş heyvan ətləri Sumqayıt şəhər Məişət Tullantıları Poliçonunda KİV və digər aidiyyəti qurumların əməkdaşlarının iştirakı ilə baytarlıq-sanitariya tələblərinə uyğun zərərsizləşdirilib.

Əcnəbilərin qanunsuz miqrasiyasını təşkil edən 3 mütəşəkkil dəstə zərərsizləşdirilib

Dövlət Miqrasiya Xidməti (DMX) tərəfindən qanunsuz miqrasiyaya qarşı bugünlərdə keçirilmiş tədbirlər nəticəsində miqrasiya qanunvericiliyinin tələblərini pozmuş 9 nəfər Bənqlədəş Xalq Respublikası vətəndaşı saxlanılıb. DMX-dən APA-ya verilən məlumata görə, araşdırma zamanı Bənqlədəş Xalq Respublikası vətəndaşları Şidda Hamont və Miah Şobujun Azərbaycan-İran-Türkiyə-Avropa marşrutu ilə qanunsuz miqrasiya kanalı təşkil etməyə çalışdıqları məlum olub.

S. Hamontanın ölkəmizdə fəaliyyət göstərən müxtəlif şirkətlərdə çalışan Bənqlədəş vətəndaşlarını qanunsuz olaraq dövlət sərhədini keçməyə və Azərbaycan-İran-Türkiyə-Avropa marşrutu ilə qanunsuz miqrasiya axınına qoşulmağa sövq etdiyi müəyyən edilib.

DMX tərəfindən qanunsuz miqrasiyaya qarşı keçirilmiş kompleks tədbirlər nəticəsində son 4 ay ərzində Azərbaycan Respublikası ərazisindən istifadə etməklə əcnəbilərin qanunsuz yollarla İran-Türkiyə-Avropa marşrutu üzrə miqrasiya kanalı təşkil etməyə cəhd göstərən 3 mütəşəkkil dəstə zərərsizləşdirilib.

Elan

Amerika və Kanadada təhsil və səyahət üçün bizə müraciət edə bilərsiniz.
e-mail: travelaz2016@gmail.com
whatsapp: +1 845 300 7030
Tel: +99451 635 2408

Montində, Nərimanov Məhkəməsinin həyətində 2 maşınlaq daş qaraj satılır.

Obyekt kimi də istifadə etmək olar. Puftla idarə olunan jalüz qapıları var. Tavanı lambrin, döşəməsi tametdir. Ayrılıqda da istifadəyə yararır. Sahibindən satılır, qiyməti bazar qiymətindən ucuz. Sənədi var.
Əlaqə nömrəsi (050) 264 49 99

Bakıda mühasib qadını niyə öldürdülər?

Bakıda 76 yaşlı qadının qətlə ilə bağlı bəzi detallar məlum olub. Musavat.com-un hadisə yerində olan əməkdaşı xəbər verir ki, qətl hadisəsi Suraxanı rayonu ərazisində, Hövsan qəsəbəsində baş verib. Qəsəbə sakini, 1940-cı il təvəllüdü Melli Həmzə qızı Sultanovanın üzərində xəsarət olan meyiti yaşadığı evdə tapılıb.

Melli Sultanova Bakıdakı beton zavodlarından birində mühasib vəzifəsində çalışır. Onun oğlu Ukraynanın Xarkov şəhərində qiyabi ali təhsil alır. Melli Sultanovanın oğlu təhsili ilə əlaqədar aprelin 10-da Xarkova yola düşüb. O vaxtdan qadın evdə tək yaşayıb. Anasından xəbər ala bilməyən gənc narahat olub və qonşularla əlaqə saxlayıb. Onlar qadının qapının döyülməsinə reaksiya vermədiyini görürək, evə giriblər. Melli Sultanovanın kreslodə meyiti aşkarlanıb. Məlum olub ki, kreslodə oturmuş qadının başından kəsicidəsi ilə zərbə endirilib. Melli Sultanova qan itirməsi nəticəsində dünyasını dəyişib.

Qətlin tamah məqsədilə törədildiyi ehtimal olunur. Çünki evdən nağd pul və qızıl eşyaları oğurlanıb.

Hadisəni törədən şəxs və ya şəxslərin müəyyən edilməsinə istiqamətində əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

Bu gündən hava şəraiti yaxşılaşacaq

Bir neçə gün davam edən isti hava şəraiti aprelin 21-i axşam saatlarından etibarən soyuq hava ilə əvəz olunub. İnsanlar qış paltarlarını yığıb, hətta qolsuz yay paltarlarına keçmişdilsə, yenidən isti paltarlarına qayıtmalı olublar. Hətta aprelin 21-i günün ikinci yarısından başlamış qeyri-sabit hava şəraiti ölkənin dağlıq və dağətəyi rayonlarında qarın yağmasına səbəb olub. Belə ki, Gədəbəyin bir neçə dağ kəndinə qar yağıb. Facebook sosial şəbəkəsində qarın yağması ilə bağlı fotolar paylaşıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentinin Hidrometeoroloji Proqnozlar Bürosunun direktor müavini Gülşad Məmmədova "Yeni Müsavat"a açıqlamasında soyuq havanın aprelin 23-dək davam edəcəyini bildirdi: "Bir neçə gün davam edən mülayim hava şəraitindən sonra aprelin 22-dən etibarən hava şəraitinin dəyişməsi müşahidə olundu. Belə ki, güclü şimal qərb küləyi əsmiş, əksər rayonlarda şimşək çaxmış, yağış yağmış, dağlıq rayonlarda isə yağıntılar sulu qara və qara keçmişdi. Aprelin 22-də də müşahidə etdiyimiz kimi, paytaxtda güclü şimal qərb küləyi əsir. Lakin axşam saatlarından başlayaraq güclü şimal-qərb küləyi tədricən mülayimləşəcək. Havanın temperaturuna nəzər salsaq görərik ki, əvvəlki günlərə nisbətən temperatur aşağı enib. Qeyri-mülayim hava şəraiti rayonlarda da aprelin 22-nə kimi müşahidə ediləcək. Lakin bu cür hava şəraiti aprelin 23-dək davam edəcək. Aprelin 23-dən başlayaraq ölkə ərazisində və gün ərzində havanın əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Cənub-qərb küləkləri üstünlük təşkil edəcək və havanın temperaturu aprelin 23-dən etibarən tədricən yüksələcək".

Əvvəlki istilərin qayıdıb qayıtmayacağı məsələsinə gəlincə isə G.Məmmədova aprelin 23-dən etibarən paytaxtda 16-20 dərəcə isti olacağını dedi: "Ötən günlər ərzində paytaxtda havanın temperaturu 27 dərəcə, bölgələrdə 30 dərəcə təşkil etmişdi. Lakin bu gün (aprelin 22-də-red.) havanın temperaturunun ötən günlərlə müqayisədə 10-12 dərəcə aşağı endiyini müşahidə edirik. Paytaxtda gün ərzində havanın temperaturunun 15-16 dərəcədən yuxarı olacağı gözlənilir. Lakin yaxın günlərdə, belə ki, aprelin 23-dən etibarən havanın temperaturu 2-3 dərəcə yüksələrək 16-20 dərəcə arasında dəyişəcək".

□ Günel MANAFLI

Yenilik! Rusiyada təhsil almış və Moskvada müdafiə etmiş

tibb elmləri namizədi, təcrübəli həkim
Darya İvanovna

varikoz və postvarikoz trofik yaraları, habelə diabetik yaraları özəl metodika ilə, cərrahi müdaxiləsiz müalicə edir.

Tel (051) 634-40-01.

Kişilər!!! Axırcı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

Ötən ayın 21-də Xırdalan qəsəbəsində gənc qızın intihar etməsi xəbəri yayıldı. Bu dəhşətli hadisənin əsl səbəbi hər kəsi düşündürməyə başladı. Gənc qız niyə canına qəsd etdi? Hadisədən sonra şübhə doğuran məqamlar ortaya çıxıb. Ən əsası da gənc qızın ailəsi 19 yaşlı Lamiyənin intihar etmədiyini, onun iki nəfər tərəfindən çoxmərtəbəli binadan yerə atıldığını iddia edir. Ailə bunu sübut edən faktların olduğunu deyir.

Hadisənin təfərrüatlarını dinləmək üçün Lamiyənin Xırdalan qəsəbəsində yaşayan ailəsi ilə görüşdük. Yaşasa idi aprelin 21-də Lamiyənin 19 yaşlı tamam olacaqdı. Qızlarının doğum gününə hazırlaşan ailə heç ağllarına belə getirə bilmədikləri faciə ilə qarşılaşdılar. Hüseynovlar ailəsi qızlarının doğum günündə onları ziyarət edənlərə ehsan verirdi.

Lamiyənin ailə üzvləri qızlarının ölümündən əvvəl və sonra baş verənləri musavat.com-un əməkdaşına danışdılar.

Əvvəlcə qısa olaraq Lamiyə haqqında məlumat verək. 1997-ci il təvəllüdü Lamiyə 9-cu sinfi bitirdikdən sonra orta məktəbdən çıxıb. Ailəsi deyir ki, dizayner kurslarına gedən Lamiyə bu sahədə özünü qismən doğrulda bilib. 5-6 ay əvvəl isə evlərinin yaxınlığındakı "Mega City Abşeron" ticarət mərkəzindəki mağazalardan birində satıcı işləməyə başlayıb. Elə böyük bacısı Nurəni kimi. Lamiyə evin ən kiçiyidir. Onun bir qardaşı da var.

Lamiyə ticarət mərkəzində işə düzəldikdən bir müddət sonra Ramil adlı şəxsle tanış olub. Ramil eyni ticarət mərkəzində mağazalardan birini icarəyə götürərək işləmiş. Lamiyə ilə Ramil arasında sonradan yaranan münasibətdən gənc qızın anası Yeganə Hüseynova da xəbər tutub. Bunu gənc qızın özü anasına deyib.

19 yaşlı Lamiyənin müəmmalı ölümü

mişdi. Ancaq qızım sonradan Xəyyamı sevdi. Lamiyə bu iki oğlanın aralarında yaranan mübahisənin, söz-söhbətin qurbanı oldu. Qızımın son görüşdə Xəyyam və Ramil bir yerdə olublar. Hadisə baş verən binaya Lamiyə onlarla birlikdə gedib".

Gənc qızın həyatını sonlandıran hadisələr bir neçə dəqiqə ərzində baş verib. Hadisə baş verməmişdən bir neçə dəqiqə əvvəl olanlar yaxınlıqdakı neza-

yib. İş vaxtı saat 19-da bitir. 18:21-də qızım mağazanı qonşu satıcılara tapşırıraq çölə çıxıb. Aşağıda Xəyyamın maşınında görüşüblər. Bir neçə dəqiqə sonra Ramil də ora gəlib. Maşından düşən Xəyyamla söhbət edib, sonra maşına əyləşiblər. Maşında nə danışdığını bilmirəm. Qısa söhbətdən sonra qızım maşından düşüb və hadisə baş verən binaya doğru gedib. Xəyyam maşınla, Ramil isə piyada onun arxasınca gediblər.

duğunu görəndə yoxdur. Həmin vaxt binanın mühafizəçisi orada olmayıb. Mühafizəçi daha sonra Lamiyənin ailəsinə və polisə bildirib ki, həmin vaxt o digər binanın liftinə baxmağa gedib. Çöldən bir qızın qışqırdığını eşidib və qaçaraq ora gəlib.

"Mən çıxanda qızın səsi kəsildi. Sonra binanın blokunun qarşısındakı tikiliyə dəyərək bir neçə metr yaxınlığıma düşdü. Həmin an binaya daxil oldum. Gördüm bir nəfər blokda telefonla danışaraq aşağı düşür. Telefonda deyirdi ki, Ramil, mən necə işə saldın, gəl elə də qurtar. Mən onun qolundan tutub saxladım. Səs-küyə camaat da yığıldı. Başqa da heç kimi görmədim. Sonra polisler gəldi və onu saxladı"- deyərək binanın mühafizəçisi Hüseynovlar ailəsinin üzvləri ilə söhbətində deyib.

Lamiyənin anası deyir ki, hadisə baş verən günə qədər qızı heç bir təhdid və ya hədə-qorxu mesajı almamışdır. Bu barədə ailə üzvlərindən heç kim də deməyib.

"Qızım mənimlə çox səmimi idi. Nə olsa mənimlə dərdləşirdi, deyirdi. Mən də bilirdim ki, qızım Xəyyamı bəyənir. Ramil də ondan əl çəkmirdi. Yəqin ki, bunlar bir-birlərinə nəyisə sü-

caq Xəyyam polisə ifadəsində Ramilə tanımadığını deyib. Lakin bir neçə dəqiqə əvvəl bir maşında söhbət ediblər və eyni ticarət mərkəzində işləyirlər. Bunların yalan danışdığı məlumdur. Deyirlər ki, Ramil hadisə baş verən yerdə olmayıb. Böyük qızımın yalan dediyini deyirlər. Guya qızım həmin vaxt həyəcanlı olub və yanlış görüb. Hadisə baş verən yerdə baxdıq. Balaca boyu olan qızım mümkün deyil ki, özü çıxa bilsin. Ayaqqabısının bir tayı orda qalmışdı. Digəri binanın həyatında idi. Ayaq izləri də divarın içəri tərəfində idi. Həm də binadan xeyli aralıya düşmüşdü. Necə olub ki, qızım bu qədər məsafəyə tullanıb? Mühafizəçi Xəyyamın telefonda Ramillə danışdığını da polisə deyib. Ancaq Ramilin bu işdə günahının olmadığını sübut etməyə çalışırlar".

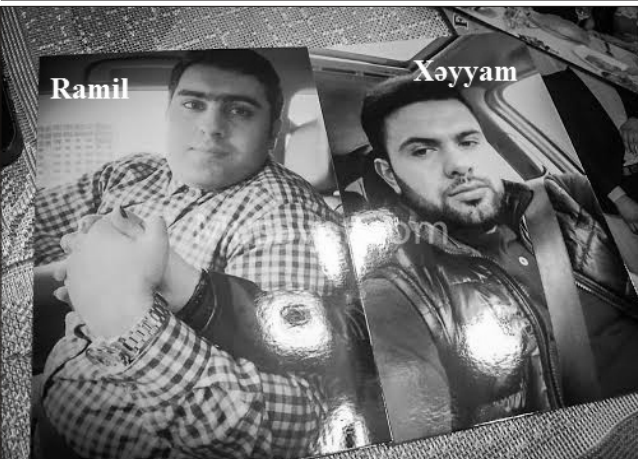
Ailə üçün başqa bir müəmmalı məsələ Lamiyənin telefonunun hadisədən bir neçə gün sonra tapılmasıdır. Başqa bir maraqlı məqam isə Lamiyə öldükdən sonra onun telefonuna Xəyyamın nömrəsindən iki dəfə zəng gəlməsidir.

Bu haqda əvvəlcə Lamiyənin bacısı Nurəni danışır: "Hadisə baş verən gün adını intihar qoydular. Araşdırma aparılma-

lefonun heç bir zədəsi yox idi. Hadisə baş verəndə telefon Lamiyənin üstündə olmayıb. Daha sonra telefonu həmin əraziyə atıblar. Biz baxanda gördük ki, bəzi danışıqlar və mesajlar silinib".

Yeganə Hüseynova deyir ki, qızının ölümünün səbəblərinin dəqiqə araşdırılması üçün bütün dövlət qurumlarına, ölkə başçısına və birinci xanıma müraciət edib. Yeganə Hüseynova hadisənin günahkarlarının cəzalandırılması üçün sona qədər mübarizə aparacağını bildirir: "Mən bir ana kimi artıq ölmüşəm. Qızımı dəfn etdiyim gün öldüm. İndi mən öz anam ayaqda saxlayır. «İki övladın da var. Məcbur onlara görə yaşamalısın» deyir. Əgər qızım hansısa bir bədbəxt hadisə və ya qəza zamanı dünyasını dəyişsə idi, dərdimi çəkib, oturdardım. Amma mənim gül kimi balamı əlimdən aldılar. Bir insan niyə heç nə olmadan özünü öldürmək istəsin? Axı cavabsız qalan bu qədər suallar var. Bunlara cavab tapana qədər, son nəfəsimə qədər mübarizə aparacam. Ramil və Xəyyam namərd kimi qızımı mənəndən aldılar. Anaları belə övlad böyütdüyü üçün nə düşünürlər?"

10 dəqiqəyə gələn ölümün şübhə doğuran məqamları

Daha sonra Lamiyəni həmin ticarət mərkəzində geyim mağazası işlədən Xəyyam Məcidov adlı başqa bir şəxs sevib. 24 yaşlı Xəyyam qısa tanışlıqdan sonra bu niyyətini Lamiyəyə bildirib.

Lamiyənin anası bu iki oğlan haqda bunları deyir: "Hər ikisinin qızımı istədiyini bilirdim. Ancaq onun ailə həyatı qurmasını istəmədim. Hələ 19 yaşlı tamam olmamışdı. Ramilin kobud adam olduğunu onu görəndə mən də hiss etmişdim. Bundan qızım da gileylənirdi. Xəyyamın da qızımın xoşu gəldiyini bilirdim. Bunu da mənə qızım de-

rət kameralarına da düşüb. Bu görüntüləri Lamiyənin atası əldə edə bilib.

Hadisə baş verən gün Lamiyənin atası Nemət Hüseynov evdə olmayıb. Neftçi olan N.Hüseynov hadisə baş verən günün səhəri Neft Daşlarından evinə gələ bilib.

Nemət Hüseynov bu dəqiqələr ərzində baş verənləri və qızını ölümə aparacaq yolu belə danışır: "Ticarət mərkəzinin qarşısında olan marketdə nəzarət kamerası var. Görüntüləri sizə də təqdim edəcəm. Xəyyam qızımın zəng edərək onunla görüşmək və danışmaq istədiyini de-

Bundan sonrası kameralarda yoxdur. Ticarət mərkəzindən ayrıldıqdan 4-5 dəqiqə sonra Lamiyənin bacısına Xəyyam zəng edib ki, bacın intihar edir, gəl".

Nemət Hüseynovun bizə təqdim etdiyi görüntülərdən Lamiyənin bacısının qaçaraq hadisə yerinə getdiyini görəndə...

Lamiyənin bacısı bundan sonra baş verənləri danışmağa başlayır: "Mən Xəyyam zəng edib çağırırdı. Lamiyənin özünü atmaq istədiyini dedi. Mən ora çatanda Ramilə gördüm. Əli cibində mənə baxaraq yanımdan keçdi. Mən də sevindim ki, yəqin aralarında söhbət bitib və bu gedir. Binaya yaxınlaşanda Lamiyənin qan içində yerdə uzandığını gördüm. Xəyyamın binanın mühafizəçisi tutmuşdu. Xəyyam mənə görəndə qışqırdı ki, Lamiyəni Ramil öldürdü, günahkar odur. Mən Lamiyənin cansız bədənini baxanda dəhşətli vəziyyətdə idi. Biləkləri çıxırmışdı, alt dodağı tamamilə parçalanmışdı, sinəsi sanki daşa sürtülmüş kimi idi".

Xəyyamın binanın mühafizəçisi niyə tutub?

Lamiyə binaya qalxarkən yanında Ramil və Xəyyamın ol-

but etməyə çalışıblar. Lamiyə heç vaxt intihar edəcək bir qız deyildi. Həmişə deyib-gülən, heç bir məsələni problem edən bir insan deyildi. Bacısı ilə də bir yerdə işləyirdi. Həmin gün də bacısı ilə bir yerdə olublar. Onun hərəkətlərində nə həmin gün, nə də başqa vaxt fərqli hal müşahidə etməmişik. Heç bir problemi də yox idi. Nə oldusa, həmin bir neçə dəqiqə ərzində oldu. Mən bilirdim ki, qızım intihar etməyib. Onu həmin binadan, doqquzuncu mərtəbədən atıblar"- deyərək Yeganə Hüseynova istintaqın ədalətli şəkildə davam etməsi və haqlı qərar verilməsini istəyir.

Lamiyənin telefonu hadisədən 5 gün sonra necə tapıldı...

Lamiyənin atası heç bir araşdırma aparılmadan qızının intihar etməsi versiyasının səsləndirilməsini heç cür qəbul edə bilmədiyini deyir. Nemət Hüseynov bildirir ki, bir neçə fakt qızının intihar etmədiyini sübuta yetirir: "Qızım həmin binaya tek getməyib. Yanında Ramil və Xəyyam da olub. Böyük qızım ora gedəndə Ramil və Xəyyamı orada görəndə An-

di. Binanın həyatından bacımın ayaqqabısını biz tapdıq. Bilərlərinə xalam tapmışdı. Sırgası, boyunbağısı da üstündə idi. Ancaq telefon yox idi. Dəfndən bir neçə gün sonra Xəyyamdan bir gün ara ilə iki dəfə zəng gəlib".

Telefonu daha sonra Lamiyənin atası tapıb. Nemət Hüseynov deyir ki, telefonu yaxınlıqdakı mağazada işləyən bir qadın tapıb: "İlk günlərdə biz ne qədər axtardıq, amma tapa bilmədik. Sonra yenə həmin əraziyə getdim. Onda məlum oldu ki, telefon mağazanı işlədən qadındadır. Ondan soruşandan sonra telefonu mənə verdi. Te-

Hüseynovlar ailəsi istintaqın gedişindən narazı olduqları üçün müstəntiqin dəyişdirilməsini istəyiblər. Nemət Hüseynov deyir ki, bu səbəblə etdikləri müraciətləri cavablandırılıb. İşin istintaqı bir neçə gün əvvəl başqa bir müstəntiqə verilib. N.Hüseynov bundan sonra işin daha ədalətli şəkildə araşdırılacağına inandıqlarını bildirib.

Qeyd edək ki, ölüm faktı ilə bağlı Abşeron Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 125-ci, yəni özünü öldürmə həddinə çatdırma maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

İkinci MURADOV

MÜSAVAT

Son səhifə

N 87 (6408) 23 aprel 2016

Ya xorultunu kəs, ya da boşanaq....

Amerikada 46 yaşlı Cessika Oruvey məhkəmə tarixinə imzasını qoyacaq bir iddia ilə çıxış edib. O, 12 ildir evli olduğu eri Mark Qruveyi məhkəməyə ona görə verib ki, gecələr bərk xoruldayır. İki ekiz uşaqları olan cütlük olduqca mehriban yaşasalar da, məhz bu problem onları bir-birindən ayırmağa bəş edib. C.Oruvey ərindən boşanmaq istəmir, amma onun yuxusunu zəhər etdiyini, gün boyu yuxusuzluğun iş motivasiyasına təsir göstərdiyini deyərək, ondan şikayətçi olub: "Dəfələrlə ona müalicə olunmasını dedim, razılaşmadı. Xorultunun qarşısını alan burun bandlarından almasını xahiş etdim, məhəl qoymadı. Nəticədə mən gecələr əsəbdən dəli oluram, gündüzlər isə bu yuxusuzluğa görə işləyə bilmirəm".

Kompüter mütəxəssisi olan C.Oruvey ərindən 45.000 dollar təzminat tələb edir. Onun fikrincə, sözügedən məbləğ bu günə qədər onun çəkdiqlərinin heç onda biri də deyil. Şanssız ər isə yerli mətbuata açıqlamasında xanımının çox zarafatçı olduğunu deyib: "Yəqin ki, bu, bizim həyatımızı rəngləndirmək üçün bir oyundur. Əks halda, mən ciddi şəkildə onunla yollarımı ayıraram".

Amerikada iş çox, işləmək istəyən yox...

Son bir ildə Amerikada işləmək istəyən insanların sayında azalma müşahidə olunub. Bu, son 34 ilin ən aşağı göstəricisi kimi qeydə alınıb. Elə həmin səbəbdən də 4 milyon işçiyə ehtiyac duyan Amerikada bəzi vəzifələr boş qalıb. İqtisadi böhrandan çıxışın ən önəmli sübutu kimi açılan yeni iş yerlərində isə amerikalılar işləmək istəmir. Araşdırmalar ölkədə xalqın get-gedə tənbelləşdiyini ortaya qoyub. "Express Employment Professionals" təşkilatının araşdırma nəticələrinə görə, amerikalılar artıq iş axtarmağı bir kənara qoyub. Hər gün daha çox insan sosial güzəştlər üçün müvafiq qurumlara müraciət edir.

Kasıblıq insanın aqlını əlindən alır?

Kasıblıq insanın bir çox xüsusiyyətlərini əlindən alır. Belə ki, gündəlik olaraq kasıblıqla mübarizə aparən insanın dost çevrəsi və əqli qabiliyyəti azalır. Yaşam qayğılarını həll etməli olan şəxsin təhsil, yeni iş yerlərinin tapılması ilə bağlı düşünməsinin qarşısını alır. Bununla da onun düzgün olmayan qərarlar verməsinə, öz situasiyasını daha da pisləşdirməsinə səbəb olur. Amerikalı alimlərin gəldiyi bu nəticə "Science" jurnalında 30 avqust tarixində dərc edilib. Alimlərin yazdığına görə, yaşam dərdi insanların mütaliə və düşünmə qabiliyyətini də əlindən alır. Belə ki, xərcləri artan, borc bataqlığında üzən, kreditlərini necə verməli olduğunu düşünen şəxsin intellektual səviyyəsi də 13 faiz aşağı düşür. Müəlliflər hesab edir ki, kasıbların durumunu yaxşılaşdırmaq üçün səfərbər olan xeyriyyə qurumları onların əqli qabiliyyətinin aşağı düşməsinə də bir çarə tapmalıdır. Bunun üçün bəzi kursların təşkili çıxış yolu kimi göstərilib.

Əcaib xidmət - ölmədən insanları qəbirə göndərirlər

Ən əcaib xidmətlər yaponlardan çıxır. Bunlardan ən sonuncusu The End of Life - həyatın sonu adlanır. Bu xidmət sayəsində yaponlar ölümə, daha dəqiq desək, dəfn mərasiminə hazırlaşır. Təbii ki, yaponlar özlərinin bərbəzəkli qəbiristanlıqlarında əbədi yuxuya getməyə tələsmirlər. Amma dəfn mərasiminin bütün kədərlə qayğıları mərhumun yaxınlarının boynuna düşməsinə deyərək firmalardan biri ilginclik xidmət təklif edib. Hər bir şəxsin özünün dəfn mərasiminə hazırlaşmağı bilir. Daha dəqiq desək, bu prosesə öncədən hazırlaşmaq mümkündür. Dəfn mərasiminin bütün atributlarını öncədən hazırlamaq olar: qəbir, məzar və sair. Yaponlara "tunelə girmədən öncə" nələrlə etmək lazım gəldiyini seminarlarda öyrədirlər. Bunu isə ölkənin bu sahə üzrə ixtisaslaşmış kampaniyası olan Aeon Co həyata keçirir.

QOÇ - Nəzərdə tutduğunuz əksər sahələrdə irəliləyişə nail olacaqsınız. Həmkarlarınızla ünsiyyətdə obyektiv olun. Öz müsbətlərinizə bacardığınız qədər güzəştə gedin. Böyük yüklərin məsləhətini qulaqardına vurmayın.

BUĞA - Müəyyən çalarlarına görə bəxtinizə ziddiyyətli təqvim düşüb. Qarşılaşdığınız proseslərin inkişafı gah müsbət, gah da mənfəi istiqamətə yönələcək. Pul məsələlərində ehtiyatlı olun.

ƏKİZLƏR - Saat 16-ya qədər nəzərdə tutduğunuz planların böyük əksəriyyətini həyata keçirməkdə çətinliyiniz olmayacaq. Ailə-sevgi zəminində isə yeni mərhələyə qədəm qoyacaqsınız.

XƏRÇƏNG - Həddindən ziyadə uğurlu ərafədir. Mövcud sıxıntı və nigaranchılığınızı aradan qaldırmaq üçün ətrafınızdakılar sizə yardımçı olacaqlar. Günün ikinci yarısı bu baxımdan daha münasibdir.

ŞİR - Əgər ixtiyarınızda olan bu təqvimdən zövq almaq istəyirsinizsə, oturaq işləri məhdudlaşdırın. Çünki ulduzlar bürcünüzdə olduqca romantik görüş və əyləncələr bəxş edəcək. Buna hazır olun.

QIZ - Şəxsi işlərinizdə əsaslı dönüş yaratmaq üçün əhəmiyyətli vaxtdır. Boş dayanmaqdan səylərinizi birləşdirib yalnız irəliləməlisiniz. İşiq ucu gələn bütün yollara baş vurun.

TƏRƏZİ - Bir qədər neytral mövqedə dayanmağınız məsləhət görülür. Hansısa ciddi və riskli işlərə qol qoymamalısınız. Bu günün işini sabaha saxlamayın. Qərarlarınızda qəti olun.

ƏQRƏB - Günün ümumi görüntüsü işlərinizin normal tərzdə cərəyan edəcəyinə əsas verir. Hər hansı qanqaraçılığı və ya məyusluq ehtimalı yoxdur. Ailə zəminində isə hər şey ürəyinizcə olacaq.

OXATAN - Yaxın ünsiyyətdə olduğunuz insanların əksəriyyəti problemlərinizin həllində böyük rol oynayacaqlar. Bu, çıxardığınız qərarlardan, atdıığınız addımlardan birbaşa asılı olacaq.

OĞLAQ - Maliyyə məsələlərində uğurlarınız mümkündür. Axşamı hər hansı məclisdə keçirməyiniz daxili nigaranchılığınızı azaldacaq. Qonşu və qohumlarla münasibətləri məcrasından çıxarmayın.

SUTÖKƏN - Saat 14-ə qədər olan ərafə istisna olmaqla qalan saatları yüksək əhval-ruhiyyədə başa vuracağınız ehtimal olunur. Axşamı yaxın darıxdığınız insanlara baş çəkməyə çalışın.

BALIQLAR - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə aktivliyi artırmağınız vacibdir. Bunun öhdəsindən gəlsəniz, ulduzlar sizə yardımçı olacaq. Yaxın adamlarınızdan xəstələnən varsa, mütləq ona baş çəkin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Öz yasında iştirak etdi

Braziliyada komik filmlərə mövzu olan hadisə baş verib. Alagoinhas şəhərində Jose Marcos Araujo adlı kişi şəhər xəstəxanasının "morq"unda ona göstərilən bir cəsədi səhv olaraq 41 yaşlı "moyka" işçisi olan qardaşının hesab edib və polisə də bu cür məlumat verib. Ölən adamın qardaşı Gilberto olduğunu düşünən Araujo daha sonra cəsədi xristian ənənələrinə uyğun dəfn etmək üçün anasının evinə aparıb. Evdə cənəzə mərasimi keçirildiyi vaxt küçədə gəzən Gilberto isə bir dostundan özünün cənəzə mərasiminin keçirildiyini öyrənib. Vəziyyəti aydınlaşdırmaq üçün evə gedəndə isə qohumlardan çoxu şok keçirərək bayılıb, bəziləri evdən qaçıb. Anası isə qəzetçilərə açıqlamasında "həyatı boyu bu qədər sevinmədiyini" deyib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 4.750